

Adoption & Samfund

Medlemsblad for Adoption & Samfund | Nr. 1 | Februar 2014 | 38. årgang

LÆS I DETTE NUMMER:

Hvad skal barnet hedde? | Det glemte, gemte sprog | Min historie
Adoptionsansøgers vilkår og oplevelser i godkendelsesforløbet

INDHOLD

Leder: Hvorfor skal det være så svært for Danmark at yde adoptionshjælp?	3
Lykke Lafarque Pedersen: Hvad skal barnet hedde?	4
Marianne Østergaard: Det glemte, gemte sprog	7
Helle Jeppe Ramsing: Adoptionsansøgers vilkår og oplevelser i godkendelsesforløbet	11
Mi Mi Wang-Jensen: Min historie	13
Læserbrev: Hvad skulle jeg dog skrive om mine børn?	14
Præsentation af redaktionen	15
Nyt fra lokalforeningerne	16
Lokalforeninger og landegrupper	22
Rådgivningsguide	23
Adoptionskalender	24

Adoption & Samfund

Foreningstelefon:

65 92 00 18

Hjemmeside:

www.adoption.dk

HOVEDBESTYRELSE

Formand:

Jens Damkjær
Vestre Fasanvej 53
8410 Rønde
jens.damkjaer@adoption.dk
40 83 41 93

Næstformand:

Michael Paaske
Klanghøj 47
8670 Låsby
michael.paaske@adoption.dk
65 96 05 21 (priv.) / 29 48 53 06 (mob.)

2. næstformand:

Jørn K. Pedersen
Prangerager 38
7120 Vejle Øst
joern.k.pedersen@adoption.dk
60 82 04 35

Sekretær (valgt uden for HB):

Carl Erik Agerholm
Teglvej 4, Frifelt
6780 Skærbæk
carlerik@fam-agerholm.com
74 75 73 65

Bestyrelsesmedlemmer:

Marianne Østergaard
Vesterbrogade 191, 4.
1800 Frederiksberg C
marianne.oestergaard@adoption.dk
33 22 95 53

Helena Moskov Starcke
Muldebævej 13
9330 Dronninglund
helena.moskov.starcke@adoption.dk
53 55 45 48

Ina Dulanjani Dygaard
Høegh-Guldborgs Gade 139, st. th.
8000 Århus C
ina.dygaard@adoption.dk
20 77 06 70

Lene Borg
Tveje-Merløse 2B
4300 Holbæk
lene.borg@adoption.dk
40 60 92 01

Lilian Vigtoft-Jessen
Nørregade 32
6670 Holsted
lilian.vigtoft-jessen@adoption.dk
24 20 51 01

Charlotte Christensen
Gl. Ringkøbingvej 1A
7400 Herning
charlotte.christensen@adoption.dk
97 21 18 78

Claus Bo Hansen
Pilevang 21
4690 Haslev
claus.bo.hansen@adoption.dk
56 31 45 90

Sanne Vindahl Nyvang
Skovladden 9
2840 Holte
sanne.vindahl.nyvang@adoption.dk
28 57 00 19

Suppleanter:

Rie Østergaard
Holbækvej 16
7400 Herning
rie.oestergaard@adoption.dk
97 22 12 87

Mette de Voss
Ribegade 12. 2. th.
2100 København
mette.de.voss@adoption.dk
22 28 84 60

Mie Jonassen
Vulkangade 11, 04. th
2200 København N
mie.jonassen@adoption.dk
26 84 19 12

Kasserer (valgt uden for HB):

Ellen Larsen
Glenstrup Søvej 15
8990 Fårup
kasserer@adoption.dk
86 45 26 32

Medlemsadministration:

Adoption & Samfund
Medlemsadministrationen
Vestergade 12, 2. sal
Postboks 13
6200 Aabenraa
medlemsadm@adoption.dk
35 29 49 52

KOLOFON

Redaktion:

Hovgårdsparken 53
2670 Greve
bladet@adoption.dk

Redaktionsmedlemmer:

Heidi Senderovitz 60 72 90 05
Hovgårdsparken 53 (kontakt efter 19)
2670 Greve

Anne-Louise Linnemann Bech 39 61 03 61
Enighedsvej 49B
2920 Charlottenlund

Anne Marie Andresen 38 79 97 35
Raunstrupvej 6 (kontakt 17-19)
2720 Vanløse

Lykke L. Pedersen 45 85 12 79
Brede 65
2800 Kgs. Lyngby

Pia Reinholm Jensen 47 74 23 53
Elverdamsvej 3A
3300 Frederiksværk

Anna Carolina G. Nielsen 40 17 70 47
Nordre Jernbanegade 13A, 2.tv.
3400 Hillerød

Ansvarshavende for dette nummer:

Heidi Senderovitz

Medlæser:

Lykke L. Pedersen

Grafisk produktion:

Eks-Skolens Trykkeri ApS 35 35 72 76
Oplag: 4.300 stk.

Adresseændring, udmeldelse m.v. bedes meddelt medlemsadministrator på e-mail medlemsadm@adoption.dk.

Abonnement kr. 425,-
Medlemskab inkl. blad kr. 425,-
Annoncepris Kr. 10,- pr. spaltecentimeter.

Bladet modtager altid gerne billeder. Hvis du ønsker fotografens navn nævnt, skal det anføres. Husk at oplyse om navn, adresse, motiv, afgiverland og tidspunkt. Bladet (inklusive billederne) lægges altid efterfølgende på www.adoption.dk.

Artikler i bladet udtrykker forfatterens synspunkter og ikke redaktionens eller foreningens. Redaktionen forbeholder sig ret til almindelig korrekturlæsning af indkomne artikler.

Bladet udkommer i februar, april, juni, september, oktober og december.

Forsiden: Zara fodrer dyr i dyreparken i Esbjerg. Zara er født i Sydafrika.

NÆSTE DEADLINE:

10.03.14

Du kan melde dig ind i Adoption & Samfund på www.adoption.dk, eller brug koden her:

Hvorfor skal det være så svært for Danmark at yde adoptionshjælp?

Telefonen ringer, og en tydeligt følelsesmæssigt presset kvindestemme spørger: „Hvornår melder Ankestyrelsen noget ud“?

Telefonopringningen fandt sted i dag den 29. januar 2014, syv dage efter AC Børnehjælps frist til at aflevere svar på agterskrivelsen vedrørende inddragelse af licensen til at yde adoptionshjælp. Ankestyrelsen havde meldt ud, at man påregnede at skulle bruge en uge på at gennemgå AC Børnehjælps svar, men en opdatering på styrelsens hjemmeside kunne i dag blot fortælle, at der ikke er noget nyt endnu. Flere hundrede adoptanter på AC Børnehjælps ventelister står i total uvished om, hvorvidt deres adoptionsproces er suspenderet og deres penge tabt.

Det er ganske enkelt ikke et velfærdssamfund værdigt at behandle kommende forældre sådan, for slet ikke at tale om de børn, der venter på at få en ny mor og far. Nogle af disse børn bor på børnehjem og er gamle nok til at vide, at de har en ny familie i vente. Skal de nu være endnu længere tid på børnehjem, fordi danske politikere, tilsynsmyndigheder og en formidlende organisation ikke kan finde ud af at tage et ansvar for børns liv og opvækst?

En ting er, at fattige lande har udfordringer med at tage sig af deres meste udsatte borgere – ældre mennesker og børn. Det er en ærlig sag, som ikke blot det enkelte land har ansvaret for, men hvor det internationale samfund, herunder Danmark, også har et ansvar. En anden ting er, at et rigt og ressourcestærkt velfærdssamfund som det danske ikke formår at tage et ansvar og yde adoptionshjælp med de etiske og juridiske krav, der helt naturligt må være ramme om noget så alvorligt som adoption.

Giverlandene har brug for forstående, kompetente, respektfulde samarbejdspartnere, der kan vise den fundamentale, gensidige menneskelige værdighed, der er en helt nødvendig grundlæggende ramme for adoption. Politikere og myndigheder læser også aviser og går på nettet i Sydkorea og Etiopien. Den nuværende situation omkring AC Børnehjælps varslede suspension af licens til adoptionsformidling er en pinlig international udstilling af dansk snæversyn og politisk uformåenhed.

Det kan vi gøre bedre!

Jeg har deadline for denne leder til bladet og får ikke Ankestyrelsens afgørelse med, men Adoption & Samfund har en klar holdning til den nuværende situation.

Det bør ikke være muligt, at kommende adoptanter kan blive kastet ud i en situation, hvor de pludselig ikke ved, om deres adoptionsproces kan fortsætte, eller hvad gebyrerne ender med at blive. Der skal bygges videre på den meget

positive udvikling, en permanent tildeling af 6 mio. kr. årligt til Post Adoption Services (PAS) er, der skal etableres et videns- og formidlingscenter for adoption, og endelig skal der sikres en troværdig formidling, alle i adoptionsprocessen kan have tillid til, det være sig biologiske forældre, giverlandene, det danske samfund, danske adoptanter og adopterede.

Jeg håber inderligt, at Social-, Ligestillings-, Integrations- og Børneminister Manu Sareen og Ankestyrelsen bruger disse timer klogt, således at nuværende adoptanter på AC Børnehjælps ventelister og børn, der venter på en ny familie, kan fortsætte adoptionsprocesserne uden yderligere omkostninger. Og jeg håber lige så inderligt, at de politiske beslutningstagere og

Ankestyrelsens myndigheds personer kan løfte sig op til at træffe beslutninger, der sikrer en adoptionsformidling i fremtiden, alle parter kan have tillid til.

Jens Damkjær

Formand for Adoption & Samfund

Af Lykke Lafarque Pedersen

For nylig læste jeg i et internetforum en debat om adoptivbørns navne. Forfatteren efterlyste begrundelser for, hvorfor danske adoptivforældre i så høj grad omdøber deres børn med danske navne. Jeg overvejede at komme med erfaringer fra vores egen familie, men ved nærmere eftertanke fandt jeg ud af, at det krævede en længere udredning, da der er mange ting, der spiller ind, når man skal give barnet navn.

Det er ikke min hensigt at udtale mig om, hvad andre har gjort eller bør gøre, men mere at give et indblik i de overvejelser eller mangel på samme, vi som adoptivforældre – og vores børn – har gjort undervejs i en lang proces over 23 år. I det følgende vil jeg med egne eksempler uddybe, hvordan navne ikke blot er vigtige, men også fortæller forskellige historier. Det er selvfølgelig lidt paradoksalt, at jeg har valgt at anonymisere børnenes navne!

Adoptionen

Da vi som adoptivforældre stod over for at skulle adoptere to større børn – et søskendepar – var vi rørende enige om, at de skulle beholde deres oprindelige navne. Da

navnene nærmest var det eneste, de havde med, skulle de ikke også berøves disse. Som tiden er gået, må vi i bagklogskabens lys erkende, at navnesagen var mere kompliceret, end vi dengang anede.

I adoptionsfasen gjorde vi meget ud af at lære børnenes sprog, så vi kunne kommunikere med dem så godt som muligt, da de var fire og fem år gamle. Vi gik på kurser i spansk, vi skaffede os spanskkurser på bånd, som vi kunne høre, når vi vaskede op eller kørte i bil, og vi kontaktede spansktalende venner for at få dem til at hjælpe os med at lære at samtale, så vi kunne begå os. Fra det daværende Adoption Center fik vi en lille parlør med særlige ord, børn og forældre benytter, fx hvad det hedder på spansk, at man er sulten, at man skal tisse, at det gør ondt, eller at man er bange. Dette øvede vi om og om igen for at stå bedst muligt rustede til opgaven. I praksis viste det sig at gå forbavsende nemt. Børnene forstod alt, hvad vi sagde, og opstod der misforståelser, blev de klaret. Heldigvis var vores børn uhyre modtagelige for kropslig kontakt og meget blev klaret ad den vej med et knus eller kys.

Da vi skulle rejse ud af deres fødeland, Colombia, skulle børnene naturligvis have et pas. Stor var vores forbavselse, da vi fik

passene. Navnene var nu lavet om efter spansk skik, dvs. at begge adoptivforældres efternavne indgik. I vores tilfælde to almindelige, danske 'sen'-navne efter hinanden – ikke særlig charmerende på dansk! Det havde vi jo ikke lige tænkt på, og i og med at vi stod og skulle rejse til Danmark, skulle vi jo bruge passene. Vi ville jo heller ikke være uhøflige over for fødelandet ved at gøre dette til et problem. Ved indrejsen til Danmark havde børnene således skiftet navn første gang. På det tidspunkt kunne man ændre navnene efter indrejsen til Danmark, før de blev danske statsborgere, og vi valgte så, at de fik min mands efternavn, da hans familie gerne så dette videreført, og mit mellemnavn, da der også hertil var knyttet en familiehistorie. Vi syntes på den måde, at vi symbolsk knyttede en ny familie sammen på tværs af flere lande og generationer.

Eftertanke

Efterhånden som tiden gik, undrede vi os over, at vi var så påvirkede af hele udrejse- og indrejsesituationen, at vi fuldstændig havde overset børnenes oprindelige efternavn. En grund til dette var, at de i vores papirer som regel var blevet beskrevet udelukkende med fornavne. Papirerne dokumenterede også, at

børnene i den første tid, efter at være blevet indbragt til myndighederne, slet ikke havde kendte navne, men begge stod opført som NN. Undervejs i forløbet fik myndighederne dog fastslået børnenes identitet, og dermed også deres navne. Vores datter havde et fornavn og et efternavn, og vores søn havde to fornavne og samme efternavn som sin søster. Da de undervejs blev skilt ad og i tre år boede i forskellige plejefamilier, blev vores søn givet et nyt fornavn og plejemoderens efternavn. Hans oprindelige navn var således helt forsvundet. Da myndighederne på et tidspunkt fandt ud af, at de var søskende og skulle adopteres sammen, blev de forenet i samme plejefamilie, men vores søn havde nu sit nye kaldenavn som fornavn, men fik så sit oprindelige efternavn tilbage, så begge søskende havde samme efternavn igen. Igen et par navneskift.

Da vi på et langt senere tidspunkt talte med børnene om, at det nu var mere enkelt at skifte navn i Danmark, valgte begge at tage deres oprindelige efternavn igen, men også at beholde de to danske navne. Som forældre syntes vi, at det var en rigtig god ide at beholde hele deres oprindelige navn, og vi kunne egentlig ikke forstå, at vi ikke havde tænkt på det tidligere. På denne måde ville deres biologiske familie kunne finde dem via deres spanske navne, og den danske identitet i form af navnet var noget, der blev lagt til, ikke trukket fra deres første navne.

Tilbagerejser

Under tilbagerejser i 2011 og 2013 til Colombia fik vores børn som voksne begge deres journaler udleveret. Der var mange oplysninger, som vi aldrig havde fået. Blandt andet var plejeforældrenes navne og adresser anonymiseret i de papirer, vi havde fået udleveret ved adoptionen, da man dengang ikke mente, der skulle være kontakt mellem plejefamilien og adoptivfamilien. Vi har altid været kede af, at vi ikke kunne møde plejefamilien og få mere at vide om børnene, og omvendt at plejefamilien aldrig fik at

vide, hvor børnene var havnet, og hvor taknemmelige vi har været for deres omsorg og kærlighed. Den biologiske familie syntes endnu fjernere i papirerne, og der var kun ganske få nye oplysninger om den. Men nu kom de tilgængelige oplysninger frem, og vi kunne således ganske nemt opsøge plejefamilien, hvilket vi gjorde. De havde haft 11 børn i pleje med henblik på adoption, men havde aldrig haft efterfølgende kontakt med nogen af børnene og vidste altså slet ikke, hvordan det var gået alle disse børn. Det var en kæmpe oplevelse for alle at mødes igen, og nye bånd blev knyttet.

Journalerne viste sig også at indeholde navnet på den landsby, hvorfra børnene første gang var blevet anbragt i myndighedernes varetægt. I vores „gamle“ papirer viste det sig, at der var stavfejl i bynavnet, så vi havde aldrig kunnet finde landsbyen. Men med Google Earth var det nu en smal sag, og på rejsen tilbage i 2013 tog vi dertil. Da landsbyen var meget lille, lå det lige for at spørge folk på gaden, om de kendte familien ud fra navnet. Det var der ingen, der gjorde, indtil vi stødte på en gammel kone, der genkendte familienavnet som sine gamle naboer. Hun vidste dog ikke, hvor de var blevet af, men de boede i hvert fald ikke i landsbyen længere. Efter en gåtur rundt i byen stødte vi også på nogle ældre kvinder, der inviterede på kaffe. Da de hørte om børnenes ærinde og også genkendte efternavnet, satte de sig i gang med at ringe her og der. Efter et stykke tid – da vi havde forladt byen – kunne de med hjælp fra den gamle borgmester fortælle, at børnenes bedstemor boede i nabobyen. De gamle damer opsøgte hende, og hun kunne så knytte forbindelsen til sine døtre og øvrige familie. Via mail har børnene nu fået kontakt til den biologiske mor, deres søskende og en kæmpe stor, vidt forgrenet familie, men det er nu en helt anden historie!

Ud fra de nye oplysninger fremgik det endvidere, at vores søn er opkaldt efter sin afdøde morfar som den ældst fødte i søs-

Noah Esubalew, 3 år, født i Etiopien.

To søstre: Cille og Olivia. Olivia er 5 år, født i Etiopien.

„Se en vandmand!“ Wilma Zulai, 8 år, født i Kina.

ADOPTION I NAVNELOVEN

Bekendtgørelse af navneloven 2005 (revideret 2007 og 2009)

Adoption

§9. Ved adoption erhverver adoptivbarnet adoptantens eller adoptanternes efternavn efter reglerne i § 1. Det kan dog i adoptionsbevillingen bestemmes, at barnet skal beholde sit hidtidige efternavn.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder også, hvis barnet er adopteret ved en udenlandsk afgørelse, der anerkendes i henhold til adoptionslovens § 28, stk. 2.

Stk. 3. Et adoptivbarn har ret til at tage et efternavn såvel efter adoptantens eller adoptanternes slægt som efter sin oprindelige slægt i medfør af bestemmelserne i dette kapitel.

Stk. 4. Ved ophævelse af et adoptivforhold bevarer barnet retten til et efternavn, der er erhvervet på grundlag af adoption.

Kilde: Fra Retsinformation, se <https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=141282>.

kendeflokken på 10, der alle bærer samme efternavn. Navnene blev nu sat ind i en større, familiemæssig kontekst.

Kært barn har mange navne

Ét er naturligvis, hvad papirer og attester oplyser om navne – noget andet er, hvad man kaldes i det daglige. De fleste børn har mange kælenavne, således også i vores familie. Vores datter havde inden adoptionen lavet et selvopfundet kælenavn til sin bror og også et navn til sig selv, som er fulgt med hele vejen, og som hele familien har brugt og stadig bruger. Som forældre har vi også udviklet en rig flora af kælenavne, og også bedsteforældrene på begge sider har været kreative i deres udfoldelser på dette felt. Dette for at slå fast, at navne også ændres alt efter den sammenhæng, de indgår i.

Også som forældre er kaldenavne noget, der ændres. I begyndelsen blev vi kaldt „mammi“ og „pappi“, og det var noget, børnene spontant kaldte os, men måske tilskyndet af forberedelsen til adoptionen? I min egen barndom kaldte jeg mine forældre ved fornavne, og i min mands familie blev „mor“ og „far“ anvendt, så vi var ret åbne med hensyn til, hvad vi skulle kaldes. Alle bedsteforældre fik af børnene spanske betegnelser, „abualita“ og „abuelo“, der af børnene selv blev til kæleformerne „tita“ og „tito“. Alle disse spanske navne forsvandt gradvist, blandt andet ved omgang med danskaltende legekammerater, så det blev til „mor“, „far“, „bedste“ og „bedstefar“. Efterhånden kaldte vores „børn“ bedsteforældrene og os også med vores fornavne,

alt efter hvilken sammenhæng, vi indgik i.

På et vist tidspunkt i puberteten syntes vores datter, at hendes spanske fornavn var anderledes og grimt. Hun ville hellere hedde noget andet, men efter denne korte periode blev hun meget stolt af sit navn, der henviser til den biologiske familie og til Colombia. Vores søn har ikke haft lignende overvejelser, selv om han oprindeligt havde et helt andet fornavn. Der er dog mange af deres jævnaldrende adopterede kammerater i 20'erne med danske navne, der har taget deres colombianske navne tilbage.

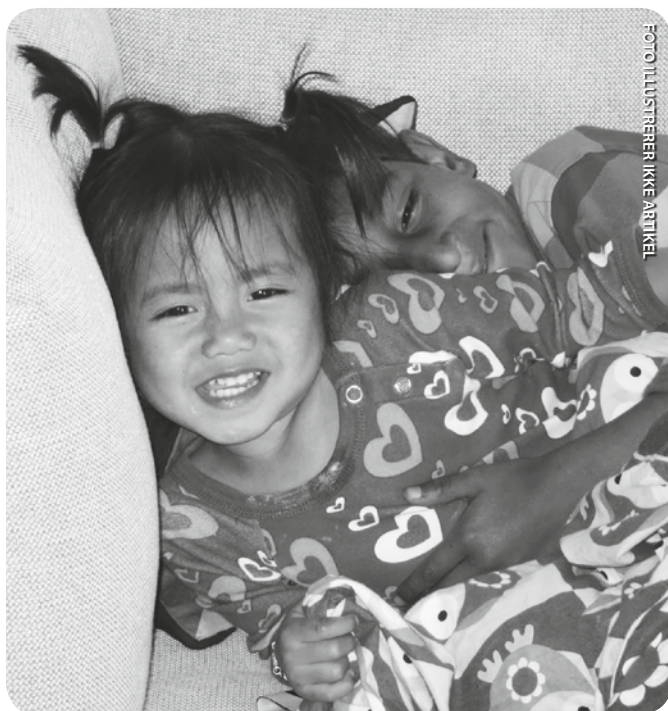
I vores netværk af adoptanter, blandt andet vores adoptionsgruppe fra 1988, er der mange forskellige former for praksis med hensyn til, hvad man har valgt at gøre med navne. Nogle har ændret navnene en smule, så de klinger bedre på dansk, andre har givet deres børn nye, danske fornavne og eventuelt beholdt deres oprindelige navn som mellemnavn, atter andre har beholdt børnenes første navn for at ære fortiden. Overvejelserne er gået dels på barnets alder ved adoptionen, dels på, hvor fremmedartet navnet lyder på dansk; blandt andet har flere fortalt, at de er bange for, at barnet på grund af et fremmedartet navn bliver afvist ved for eksempel jobsøgning. Der er således mange måder at gøre det på, men fælles for alle er, at navngivningen udtrykker følelsesmæssige betydninger, blandt andet ønsker for barnets fremtid, og også fortæller andre uden for familien om relationen. De allerfleste har valgt at kombinere eksisterende navne med et nyt navn, så man ikke dropper fortiden, men omfavner bar-

net med et slægtsnavn, der signalerer, at man tilhører „klanen“.

Navne er vigtige

Navne er vigtige. De giver os en identitet i verden og fortæller om vores kulturelle baggrund, familiemæssige relationer og vores historie, men er også et udtryk for international lovgivning og statslige forordninger. Det har her været min hensigt at påpege, at navne ikke nødvendigvis er en konstant, men er foranderlige og til evig forhandling. ■

Efterskrift: Mit eget fornavn stammer fra en populær, norsk sang om „Lykke-liten“, som min norske mor blev ret begejstret for. Navne som „Lykke“ og „Frede“ blev utroligt populære efter Anden Verdenskrig og langt op i 1950'erne. Mit franske mellemnavn skyldes ikke franske aner, men min læsende oldemor, der som medlem i Arbejdernes Læseselskab opkaldte alle sine børn efter franske socialister. Min farfar blev således opkaldt efter Karl Marx' svigersøn, Paul Lafargue. „Pedersen“ stammer fra husmanden „Peder“ fra Brandstrup på Lolland, hvis fornavn efter tidens skik i næste generation blev til et efternavn, et såkaldt patronymikon – Pedersen. Navneloven blev ændret i 1828, således at alle skulle have et slægtsnavn, men der gik mange år, før reformen var gennemført. Indtil da havde ægtepar forskellige navne. I forlængelse af den nyeste navnelov fra 2005 kan man sjovt nok igen bruge patronymikon, lige som det er blevet lettere og billigere at skifte navn.

Selma Huong 3 år, født i Vietnam, og Malthe Rafael 8 år, født i Colombia hygger i sofaen.

Nikolaj Zhenyu hygger med sin lille kanin. Nikolaj er født i Kina.

Det glemte, gemte sprog

Sprogets rolle og sprogbruddets betydning for adoptivbarnet er stort set fraværende i den danske adoptionsproces, debat og forskning. Sproget er glemt og gemt af vejen.

Af Marianne Østergaard

Det glemte, gemte sprog er en betegnelse – lanceret af nu afdøde psykolog og sprogforsker Lars von der Lieth – for adoptivbarnets oprindelige sprog, dets (første) modersmål. Det er det sprog, som barnet har glemt, fortrængt eller aflært sig, da det blev adopteret til en ny sprogkultur og lærte at bruge modtagerlandets sprog, dansk her i Danmark.

Pointen i Lars von der Lieths begreb om det glemte, gemte sprog er, at selv om sproget (tilsyneladende) er glemt, ligger det stadig gemt et sted i (under)bevidstheden, hjernen eller hukommelsen. Og selv om dette sprog ikke er tilgængeligt for anvendelse, eksisterer det fortsat og interfererer på forskellig vis (til dels forstyrrende) i senere sprogindlæring – og i læring generelt.

Dette oprindelige sprog fungerer som en matrix, et mønster for den adopteredes sprogbehandling og sprogbeherskelse senere i livet.

Lars von der Lieth gjorde en stor og vigtig indsats ved at påpege betydningen af adoptivbarnets første sprog, men siden har man ikke for alvor brugt den indsigt til noget. Måske fordi Lars von der Lieth samtidig fastslog noget andet, nemlig at det er stort set umuligt at fastholde barnets oprindelige sprog, uanset om forældrene i en vis udstrækning behersker sproget. Det er ganske givet rigtigt, at det oprindelige sprog kun kan fastholdes, hvis (en af) forældrene behersker det flydende og konsekvent anvender det i kommunikation med barnet, men det behøver heller ikke at være formålet med at lære barnets sprog, at man vil fastholde det. Der er en række andre gode grunde til at lære sit barns oprindelige sprog: Først og fremmest at det kan medvirke til at gøre overgangen og tilpasningen til det nye liv i Danmark lettere for barnet.

Det gemte, glemte sprog kunne imidlertid også være en ganske dækkende beskrivelse af den status, barnets oprindelige sprog har

i adoptionsprocessen: glemt og gemt væk. I hvert fald her i Danmark.

Både fra myndighedernes og fra mange adoptivforældres side er der meget lidt opmærksomhed på sprogets betydning. Sproget er gemt af vejen og stort set glemt i både adoptionsforberedelse, PAS og adoptionsforskning. Og det kan undre, eftersom sprog er en unik og essentiel del af det at være menneske. Sproget er noget af det vigtigste, der konstituerer os som mennesker – og adskiller os fra andre dyrearter. Man kender ikke til menneskelige kulturer, der ikke har sprog, og faktisk heller ikke enkeltindivider, med mindre de er vokset op i total isolation fra andre mennesker – Kasper Hauser-syndromet – eller er alvorligt hjerneskadede.

Det kunne være interessant, hvis der er andre tilgange til sprog i adoptionsprocessen i andre modtagerlande, som vi kunne lære af. Vi ved ganske vist, at der i Norge er initiativer med særlige sprogkurser for kommende adoptanter, blandt andet fordi der i Norge formidles børn fra Chile, hvor det er et krav, at adoptanterne fra starten kan kommunikere med deres barn. Men jeg har ikke kendskab til andre eksempler. Se boks nedenfor om sprogundervisning i Norge.

Barnets perspektiv: Sprogbruddet

Allerede i fostertilstanden kender barnet intonationen og trykmønsteret i sin mors sprog, og nyfødte kan skelne mellem mors sprog og andre sprog. Alle børn pludrer, når de er 6-7 måneder gamle – i begyndelsen med alle de lyde, der findes på diverse sprog. Efter et par måneder pludrer de kun med de lyde, der forekommer i deres omgivelser, og andre lyde falder bort. Hen imod et-årsalderen kender barnet omkring 50 ord, og ca. ved et-årsalderen siger de fleste børn verden over deres første ord. Forståelsen ligger hele tiden forud for, hvad barnet selv kan sige. I løbet af 3-7-årsalderen lærer

SPROGKURSER FOR ADOPTANTER I NORGE

Adopsjonsforum formidler børn fra Chile, som kræver, at adoptivforældre fra starten kan kommunikere med deres barn. Adopsjonsforum udbyder to slags kurser i spansk for adoptanter – ikke kun dem på venteliste til Chile, men også andre latinamerikanske lande.

Aftenkursus på 12 gange 3 timer med tilhørende hjemmeopgaver. Dette kursus blev første gang gennemført i 2011 og har fundet sted i Oslo, Bergen og Molde. I alt har 126 vordende adoptivforældre gennemgået dette kursus – de fleste i Oslo. Evalueringerne viser, at kursisterne har været meget tilfredse med kursets indhold, underviseren og med at danne netværk med andre i samme situation. Indholdsmæssigt er kurset fokuseret på det, forældrene især vil have brug for i den første

tid sammen med barnet. Kursuslederen ved dog ikke, om kursisterne føler, at dette kursus er tilstrækkeligt, eller de siden har suppleret med yderligere sprogkurser. Tilbagemeldinger specielt fra Chile er, at forældrene virker bedre forberedt end tidligere. Kurset koster 4200 kr. pr. person.

Læs mere på Adopsjonsforums hjemmeside:

Aftenkursus i spansk: <http://www.adopsjonsforum.no/nyheter/nyheter/11704/lr-spansk-til-varen>.

Webkursus i spansk: <http://www.adopsjonsforum.no/adopsjon/adopsjon-fra-a-til-%C3%A5/8732/lr-spansk-p%C3%A5-nett>.

Adopsjonsforum sælger desuden „Adoptionsparlører“ på spansk, kinesisk og amharisk (det officielle sprog i Etiopien): <http://www.adopsjonsforum.no/adopsjon/adopsjon-fra-a-til-%C3%A5/8730/adopsjonsparl%C3%B8r>.

Netbaseret spansk kursus, som man også kan gennemføre, for eksempel hvis man bor uden for de områder, aftenkurset udbydes i. Kurset, som blev lanceret den 30. august 2013, er beregnet til, at man bruger 48 timer på det, og man har adgang i 180 dage. Kurset koster 4000 kr. pr. person, dog kun 6000 for et par. Netop nu er der 16 deltagere på kurset.

FOTO ILLUSTRERER IKKE ARTIKEL

Micaela, 4 år, født i Bolivia.

FOTO ILLUSTRERER IKKE ARTIKEL

Noah på efterårstur i Dyrehaven i Århus. Noah er født i Sydkorea.

FOTO ILLUSTRERER IKKE ARTIKEL

Anna, 15 mdr., født i Senegal.

barnet hele sprogets grammatik, og det ser ud til, at (små) børn har en særlig sans for grammatik. Uanset hvor tidligt et barn bliver adopteret, har det altså en eller anden grad af sproglig prægning.

Set fra barnets perspektiv indebærer adoptionen ikke blot, at man får noget: et nyt liv, nye forældre, et nyt land osv., men også, at man mister noget. Foruden venner, kendte voksne, en kendt dagligdag og kultur osv. mister man sit sprog. Og det er en voldsom ting for et menneske, specielt hvis man er for lille til at forstå, hvorfor det sker, og til at indse, at man til gengæld for alt det, man mister, får noget andet: en ny familie osv.

Det er helt indlysende, at omvæltningerne alt andet lige er lettere at håndtere, hvis man i en vis udstrækning kan kommunikere med sin nye familie – hvis man kan forstå og bliver forstået.

Et eksempel på, hvad (manglende) fælles sprog kan betyde, så man i hotelscenen i filmen *Adoptionens pris*. På trods af forældrenes velmente og tålmodige forsøg på at vise empati og omsorg i situationen, var det tydeligt, at det skabte ekstra frustration hos børnene, at de ikke blev forstået. Den lille dreng sagde (citeret efter hukommelsen) noget i retning af „Hvor er de? Jeg vil ud og finde dem“, og faren svarede noget i retning af „Vil du ned?“ (underforstået fra sengen). Selv med sporadisk kendskab til børnenes sprog, ville forældrene her have været bedre rustet til at forstå, hvad børnene egentlig sagde, følte og tænkte og hjælpe dem til at bearbejde situationen.

Sprogbrud og sproghuller

Både Lars von der Lieth og den svenske sprogforsker Gunilla Ladberg beskriver, at mange adoptivbørn i den nye familie hurtigt holder op med at tale deres oprindelige sprog – også selv om adoptivforældrene i et eller andet omfang behersker dette sprog.

Min egen erfaring var dog, at dette skete glidende, at det oprindelige sprog forsvandt gradvist over nogle måneder, efterhånden som det nye tog over – og at der var en periode med en kombination af de to sprog. Det kan være dette – at det oprindelige sprog forholdsvis hurtigt glider ud – der får adoptivforældre til at tænke, at det er omsonst at lære sproget, hvis det alligevel kun bruges i kort tid. Men næsten uanset hvor kort perioden er, mener jeg, at det er en fordel, at forældrene kan lidt af barnets oprindelige sprog i overgangsfasen.

Om årsagen til, at barnet holder op med at kommunikere på det oprindelige sprog, skriver Lars von der Lieth, at det kan bunde i et rationelt om, at „hvis jeg ikke taler sproget, kan jeg ikke blive sendt tilbage“. Gunilla

Ladberg giver en anden forklaring, nemlig at det oprindelige sprog vækker smertefulde minder, sorg og savn – og at det er almindeligt for børn at håndtere smerte ved at afvise det, der vækker smerten. En tredje forklaring kunne være mere pragmatisk – med afsæt i den russiske sprogforsker Lev Vygotsky, der lægger vægt på sprogs kommunikative og sociale dimensioner – nemlig at der ikke er nogen grund til fortsat at tale et sprog, der ikke længere fungerer, fordi det ikke bliver forstået af omgivelserne. Og forklaringen kan måske også være en kombination af flere årsager.

Det er helt indlysende, at omvæltningerne alt andet lige er lettere at håndtere, hvis man i en vis udstrækning kan kommunikere med sin nye familie – hvis man kan forstå og bliver forstået.

Umiddelbart har det en positiv indvirkning på indlæring af det nye sprog, at det gamle sprog tilsyneladende glemmes eller fortrænges, idet mange adoptivbørn overraskende hurtigt lærer deres nye sprog. Imidlertid viser det sig i nogle tilfælde senere, typisk i skolen, at barnet har store forståelsesmæssige huller i sproget og mangler dybdeforståelsen, specielt med hensyn til abstrakte begreber. Det er af nogle forskere forklaret ved, at der sker en forceret indlæring af det nye sprog, så barnet på grund af hastværk og tidsnød ikke når at få alle nuancer og betydninger med.

Én ting er, at de gamle ord kasseres og erstattes af nye, men en anden ting er at lære alle de kulturelt bestemte konnotationer, ordet har i det nye sprog. Dette kan illustreres med et meget enkelt eksempel: ordet *hund*. En hund kan i nogle kulturer være forbundet med noget negativt og farligt, for eksempel hvis der er mange omstrefjende hunde, som er sultne og bærer sygdomme. Når barnet adopteres, vil det ikke blot møde en ny måde at sige *hund* på, men måske også en helt ny betydning af ordet *hund*: et sødt, blødt og hengivent kæledyr.

Det glemte, gemte sprog

En anden hypotese om adopteredes eventuelle senere sprogproblemer (i både tale og skrift) er den om *det glemte, gemte sprog* – at det oprindelige sprog i en eller anden form stadig er til stede uden at være tilgængeligt. Hypotesen er med Lars von der Lieths ord, at et sådant sprog på alle niveauer kan interferere med det nye sprog, dvs. at lyde, som er uforenelige med det ene sprogs fonologiske praksis, er vanskelige at

udtale og/eller høre, ligesom syntaksen fra det gamle sprog tilsyneladende kan lægge hindringer i vejen for sætningsopbygningen i det nye sprog.

Lars von der Lieth beskriver, at nogle adopterede kan have dysfatiske træk (mangelfuld sproglig udvikling), for eksempel udtalevanskeligheder, dårlig auditiv horkommelsesspændvidde, ringe auditiv skelneevne (på det nye sprog), vanskeligheder med at få enkelte sproglyde på plads og mange stavfejl. Han skriver i den sammenhæng, at børn med læse-, stave- og skrivevanskeligheder ofte er blevet testet i skolen, og at disse test ikke peger på dysleksi (ordblindhed).

Symptomerne er imidlertid netop de typiske symptomer på ordblindhed, og der har i mange kommuner været tradition for ikke at ville diagnosticere ordblinde elever som ordblinde. Som 'djævelens advokat' kan man derfor spørge, om der måske faktisk alligevel kan være tale om dysleksi. Og det rejser det næste spørgsmål: Kan adoptions sprogbud og det glemte, gemte sprog faktisk fremkalde eller forstærke ordblindhed? Jeg spurgte engang Lars von der Lieth, om der er forsket i dette, hvilket han ikke mente, der var.

Adoptanternes perspektiv

Hvorfor fylder sprog så lidt for mange – men ikke alle – adoptanter?

Set fra adoptanternes perspektiv kan det forekomme besværligt og unødvendigt at lære barnets oprindelige sprog, hvis det alligevel går i glemmebogen.

Nogle vil måske undskylde sig med, at de ikke har sprogøre, og at de har svært ved at lære fremmedsprog. Men det kan skyldes, at de aldrig har haft en vigtig grund til at gøre det. Og det har de nu, når de skal adoptere et barn fra et andet land. Desuden har de i de fleste tilfælde god tid til at lære det.

Kapaciteten til at lære flere sprog hænger først og fremmest sammen med motivation og psykisk parathed. Der er ganske vist forskel på, hvor hurtigt og let mennesker kan lære et nyt sprog, men det har ifølge Gunilla Ladberg mindre at gøre med begavelse, end vi ensprogede sædvanligvis forestiller os. Et svagt begavet menneske lærer mindre af hvert sprog, men ikke nødvendigvis færre sprog, mener hun og henviser til et eksempel med en syvårig pige med Downs syndrom, som uden problemer vekslede mellem finsk, tyrkisk og tegnsprog. Hun taler om, at 'de ensprogedes fordomme' skaber psykiske blokeringer mod at lære nye sprog, og at motivation er den vigtigste forudsætning. „Blokeringer kan lukke de sluser, som motivationen åbner ...“

Og nogle vil måske tænke, at det er svært for en voksen at lære et helt nyt sprog.

Voksne har imidlertid ikke sværere ved at lære fremmedsprog end børn, men vi gør det på en anden måde og kan sjældent lære at tale nye sprog helt uden accent. Mens små børn hurtigt lærer udtale og grammatik, har voksne til gengæld lettere end børn ved at lære nye ord – specielt ord for abstrakte begreber – og tilegne sig en kulturel sprogbeherskelse.

Nogle sprog er mere fremmedartede og sværere end andre for os danskere at lære, men det kan man jo så tage med i betragtning sammen med de øvrige parametre, når man vælger, hvilket land man vil adoptere fra.

Hvorfor lære barnets sprog?

Den vigtigste grund til at lære barnets sprog så godt som muligt inden mødet med barnet er, at det helt naturligt fremmer tilknytningen. Dels fremmer det selvfølgelig *muligheden* for tilknytning, at man kan kommunikere med hinanden, og dels ligger der en vigtig *symbolsk* gestus i at lære sproget: Man viser, at man gerne vil komme barnet i møde, og at det ikke kun er barnet, der skal komme forældrene i møde og passes ind som en brik i deres livs puslespil. Ligesom man viser sin imødekommethed, når man som rejsende i et fremmed land lærer de nødvendige glosser og som regel bliver belønnet med endnu større åbenhed og gæstfrihed, på samme måde vil man som regel blive belønnet med et rigere samvær med barnet og en stærkere, hurtigere og mere spontan tilknytning – i hvert fald i de tilfælde, hvor der ikke er andre i omgangskredsen, der også taler sproget.

Den vigtigste grund til at lære barnets sprog så godt som muligt inden mødet med barnet er, at det helt naturligt fremmer tilknytningen.

I stedet for at prøve at forcere tilknytning med (i bogstavelig forstand) hårdhændede metoder som *holding* eller *isolation*, kan man lige så godt vælge at skabe tilknytning med det mest nærliggende redskab: kommunikation – og det sker blandt andet med sprog (selv om der også er noget, der hedder kropssprog).

Og man kommer langt med lidt! Man behøver slet ikke at kunne tale sproget flydende eller korrekt, for at det gør en forskel. Det vigtige er, at man kan tilstrækkeligt til at fange hovedbudskaberne i det, barnet udtrykker, og at man selv kan gøre sig forståelig i dagligdags situationer.

Som Adoptionsforum skriver på deres hjemmeside: „Det er vigtigt å ha i tankene at barna står overfor en stor oppgave i omstillingene til å bli deres barn. Derfor er det viktig at ikke hele dette ansvaret for kommunikasjon legges på barnet. Barnet trenger hjelp på veien, og den hjelpen får det når dere kan snakke med det, veilede det, forklare det hva som skjer og trøste det når ting bli vanskelig.“

Nepalesisk og dansk

En anden god grund til at lære barnets sprog er, at man på den måde får en indsigt i barnets oprindelige sprog og dermed bedre kan forstå, hvilke ting, det kan være særlig vanskeligt for barnet at lære i dets tilegnelse af det danske sprog.

Fra mine egne erfaringer med min søns skifte fra nepalesisk til dansk kan jeg for eksempel nævne vanskeligheder med køn og artikler, med forholdsord og med konsonantophobninger. Disse specifikke problemer bliver lettere at forstå, hvis man ser det nepalesiske sprog som et mønster for hans måde at bruge det danske sprog.

I nepalesisk har navneordene hverken køn eller artikler, og brug af *en* og *et* og specielt den bestemte form *-en* og *-et* var længe om at falde på plads. Dels skal det læres for hvert enkelt ord, om det er fælleskøn eller intetkøn, og dels havde han ikke på forhånd køn og artikler som et kendt sprogfænomen at binde det op på. Han brugte som regel fælleskøn, *en*, også til intetkønsord – hvilket jo er logisk og ikke anderledes, end hvad nogle jyder gør. Men desuden bøjede han nogle fælleskønsord med *-et* i bestemt form, for eksempel *arm/armet* – måske ud fra en analogi med ordet *ben/benet*.

Også forholdsord var vanskelige at få på plads. På nepalesisk efterstilles forholdsordet, og der er kun én betegnelse for *i*, *hos*, *med*, *på*, *til*, nemlig *-ma*. Det tog lang tid at lære at skelne korrekt mellem de danske forholdsord, især mellem *i* og *på*. Hvorfor kan det ikke hedde „på køleskabet“, når noget ligger inde i køleskabet? Hvorfor kan man sige „på skolen“, men ikke „på børnehaven“?

Endelig er konsonantophobninger ikke så udbredte på nepalesisk som på dansk. Allerede ved to konsonanter sætter man typisk såkaldte hjælpevokaler ind før eller mellem konsonanterne. Man siger for eksempel *estop* i stedet for *stop*, og for eksempel det engelske låneord *film* udtalte min søn *filim*. Umiddelbart voldte konsonantophobningerne ham ikke problemer i det danske talesprog, men i skriftsproget har han store problemer med at huske alle konsonanter, specielt ved mere end to konsonanter i træk: for eksempel i *skrig* og *skrål*.

En tredje grund til at lære barnets sprog er alt det, man selv får ud af det i form af

fælles oplevelser med sit barn. Selvfølgelig kan man også have fælles oplevelser uden fælles sprog, men mange episoder er trods alt baseret på en sproglig fortolkning af virkeligheden, og menneskers tanker og hukkommelse bygger blandt andet på sprog – så man får en ekstra dimension sammen, når man kan kommunikere sprogligt.

Og dette er ikke nødvendigvis den mindst vigtige grund, for netop det kan være en stærk drivkraft og motivation for at lære barnets sprog.

Myndigheder og formidlende organisationer

Hvorfor fylder sproget så lidt for myndighederne og de formidlende organisationer?

Ikke kun i forældrenes adoptionsforberedelse er sprog et overset område. Det gælder også myndighedernes blik på international adoption, de adoptionsforberedende kurser og de formidlende organisationers rådgivning af ansøgerne.

Det kan næppe være hensynet til barnet tarv, der bestemmer, at barnets sprog så godt som intet fylder i godkendelsesprocessen, forberedelsen og adoptionsprocessen i det hele taget.

I de søgninger, jeg har foretaget på Adoptionsnævnets, Ankestyrelsens (ast.dk og familiestyrelsen.dk) og de formidlende organisationers hjemmesider, er det kun lykkedes mig at finde en enkelt tekst om adoptivbørns sprog og sprogskifte: ca. en side i publikationen *Den bedste start. En vejledning til kommende adoptivforældre* udgivet af AC Børnehjælp. Her anbefales det faktisk ved adoption af større børn at tilegne sig noget af barnets sprog. Desuden giver teksten en indlevende beskrivelse af de følelser af panik, angst, afmagt, vrede og ensomhed, det må fremkalde hos barnet, når dets sprog pludselig ikke 'virker' mere.

Men bortset fra denne tekst fandt jeg intet om sprog. Det må være hensynet til de voksne snarere end til barnet, der på en eller anden måde har sat sig igennem.

Det ville sikkert rejse en række praktiske og principielle spørgsmål, hvis man – for tankeeksperimentets skyld – fastslog det som en rettighed for adoptivbørn at komme til familier, hvor man i en eller anden udstrækning kommer dem i møde sprogligt. Det ville stille krav til de voksne – ikke bare adoptivforældrene, men også dem, der arbejder med adoptionsforberedelse, formidling og PAS.

Det ville blandt andet kræve, at de formidlende organisationer skulle sørge for at få oplyst barnets sprog – og det er ikke altid så ligetil eller helt entydigt, hvis barnet kommer fra et multisproget land. Der har ganske vist været en 'kultur' inden for international adoption, at man stillede sig tilfreds med

sparsomme oplysninger (primært af faktuel, helbredsmæssig karakter) om adoptivbørnene, men det er forhåbentlig ved at ændre sig, og systemet omkring international adoption burde efterhånden være så moderat, at man kan forvente og kræve, at vigtig og fyldestgørende viden om barnet bliver formidlet fra afgiverland til modtagerland. (For det vil jo være ganske frygteligt for alle parter, hvis forældrene bruger flere år på at lære ét sprog, og det så viser sig, at barnets modersmål er et helt andet).

Sproglig parathed hos adoptanter

Myndighederne stiller ikke krav om eller har forventninger til, at adoptanter gør en indsats for at møde deres barn på det sproglige område. Så vidt jeg har kunnet spore, har barnets oprindelige modersmål, sprogbuddet ved adoptionen og forældrenes sprog læring ingen plads i den obligatoriske adoptionsforberedelse – ikke engang på det teoretiske, sprogspsykologiske område, men slet ikke i form af konkret arbejde med det sprog, der aktuelt kommer i spil, når man møder barnet.

At adoptionsmyndighederne helt negliger det sproglige felt er et signal til forældrene om, at sprog ikke er ligeså vigtigt som andet stort og småt, lige fra medfødte misdannelser og tilknytningsproblemer til lus og fnat. Det betyder, at de kommende adoptivforældre af egen drift skal sætte sig ind i, hvad sprog og sprogbud betyder for barnets omstillingsproces, og tage initiativ til at finde relevante sprogkurser m.v.

En vejledning i, hvordan man som ventende adoptant konkret får taget hul på at lære sit kommende barns sprog, kunne sagtens indgå i den obligatoriske adoptionsforberedelse, og det ville heller ikke være urimeligt, hvis sproglig parathed indgik i det generelle parathedsbegreb. Det gælder ikke mindst i nu, hvor både adoptivbørnenes alder og ventetiden på adoption er stigende, og der ofte er god tid til at lære et nyt sprog, inden barnet kommer.

Det er også bemærkelsesværdigt, at sprog tilsyneladende ikke medtænkes i PAS.

Elisabeth Jensen og Rigmor Heidemann skitserer i deres speciale om adoptivbørns sproglige udvikling en aktiv indsats, hvor alle internationalt adopterede tidligt bliver tilbudt logopædisk (talepædagogisk) rådgivning og støtte. På den måde vil man tidligt kunne afdække, hvilke børn der er i fare for senere at udvikle sprogproblemer og andre kognitive problemer – og prøve at imødegå dem. Det foreslås, at undervisningen både skal være individuel og på gruppebasis og involvere såvel forældre som pårørende, pædagoger og logopæder (talepædagoger).

Et andet spørgsmål, der kunne rejses, er internationalt adopteredes ret til modersmålsundervisning i deres oprindelige sprog. Jeg ved ikke, om det ville være en god eller dårlig idé, når en sådan undervisning jo ikke som hos tosprogede kan suppleres med kommunikation på det oprindelige sprog i familien, men i hvert fald er det ikke et bevidst eller forskningsbaseret fravalg, at modersmålsundervisning ikke tilbydes adoptivbørn på et passende tidspunkt efter ankomsten til Danmark.

Lars von der Lieth anbefalede engang min søn, der på det tidspunkt var 15 år, at genlære sit oprindelige sprog med henblik på at få lettere ved at lære nye fremmedsprog. Indtil videre har han ikke valgt eller haft mulighed for at gøre dette, så vi ved ikke, om det faktisk ville styrke hans øvrige sprogindlæring. Under alle omstændigheder ville det være relevant at forske i, om det kunne have en virkning, og hvornår i den adopteredes liv, det ville have den bedste effekt: ved en fastholdelse af dele af det oprindelige sprog ved hjælp af modersmålsundervisning som barn eller ved at genlære sproget som voksen, hvor man nok har en større motivation – men måske til gengæld i mange år har måttet døje med vanskelig sprogindlæring.

Forskning

Også inden for adoptionsforskningen er sproget altså et ret forsømt felt. Der er i hvert fald mange udeståender. Ganske vist har Lars von der Lieth og nogle af hans stude-

KILDER

Susanne Dencker: *Den bedste start. En vejledning til kommende adoptivforældre*. AC Børnehjælp, 2005, 2007.

Elisabeth Jensen & Rigmor Heidemann: *Udenlandsadopterede børn. En anderledes sproglig udvikling*. Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab (INSS), Det Humanistiske Fakultet, Københavns Universitet 2005.

Gunilla Ladberg: *Tal mange sprog*. Socialpædagogisk bibliotek. Munksgaard 1994.

Lars von der Lieth: *Overvejelser over den psyko-sociale og kognitive udvikling hos adopterede*. Institut for Almen og Anvendt Sprogvidenskab (IAAS), Det Humanistiske Fakultet. Københavns Universitet 2003.

Ankestyrelsens Familieretsafdeling med bistand fra Sundhedsstyrelsen: *Klar til adoption. Det adoptionsforberedende kursus*. 3. udgave, januar 2012.

rende på Københavns Universitet henledt opmærksomheden på sprogets væsentlige betydning for eksempelvis læring og kognitiv udvikling (herunder matematik), og de har fremført vigtige pointer, men alligevel kan man nok tillade sig at konstatere, at forskningen indtil nu kun lige akkurat har kradset i overfladen af et forskningsområde med en mængde ubesvarede spørgsmål.

Om tosprogede mennesker siger sprogforskningen, at det er vigtigt at lære sig modersmålet i dybden for at kunne lære det næste sprog, for eksempel det omgivende samfunds sprog.

For internationalt adopterede børn rejser det helt logisk en række spørgsmål: Hvad betyder det konkret for adoptivbørnene, at de (som regel) flyttes og må skifte sprog, før de har fået deres første modersmål rigtigt på plads? Er der et tidspunkt i barnets liv og sprogudvikling, hvor det er mindre problematisk at foretage sprogskifte end andre tidspunkter?

Er det sværere at skifte mellem væsensforskellige sprog end mellem beslægtede sprog? Er der for eksempel særlige forhold, man skal være opmærksom på ved skift fra tonesprog (som kinesisk, vietnamesisk og thai) til et europæisk sprog?

Kan der være en sammenhæng mellem adopteredes sprogskifte og ordblindhed? Og i givet fald, kan denne sammenhæng være mere udtalt, når skiftet er sket fra sprog med for eksempel anderledes ordstilling eller andre lyde end på dansk?

Mennesker har på den ene side en næsten ubegrænset kapacitet for sproglæring, og på den anden side giver sprogskiftet for nogle adopterede varige sproglige udfordringer. Hvordan hænger det paradoks sammen? Hvordan kan det være, at den gængse mekanisme – at mennesker har lettere ved at lære nye sprog, jo flere sprog de kender i forvejen – i nogle tilfælde virker kontraproduktivt for internationalt adopterede, så de tværtimod får særlige udfordringer med tilegnelse af flere nye fremmedsprog?

Jeg tror desværre ikke, at man ved at lære barnets sprog kan undgå alle de udfordringer og problemstillinger, som blandt andet Lars von der Lieth har beskrevet, men jeg er overbevist om, at man kan fremme tilknytningen, og man kan styrke sin egen forståelse for barnets tilegnelse af det danske sprog og de vanskeligheder, det indebærer. Og ikke mindst: Man kan få nogle unikke oplevelser og fælles minder, som man ellers ikke ville have fået. ■

Marianne Østergaard er medlem af hovedbestyrelsen i Adoption & Samfund, men synspunkterne i kommentarerne står for egen regning og er ikke nødvendigvis sammenfaldende med foreningens.

Adoptionsansøgeres vilkår og oplevelser i godkendelsesforløbet

Interessen for adoptivforældre har i lang tid været fraværende i den sparsomme danske adoptionsforskning, som i stedet primært har fokuseret på de adopterede. Cand. mag. i sprogpsykologi, Helle Jeppe Ramsing, har lavet en undersøgelse af, hvordan kommende adoptanter oplever at blive dokumenteret som adoptant under fase 3 i godkendelsesforløbet. Her sættes adoptivforældres vej til forældreskab under lup.

Af Helle Jeppe Ramsing

Berøringsfladen mellem borgere og det offentlige system foranlediger omfattende dokumentation i vores samfund. Rapportering og det at se sig selv minutøst beskrevet gennem en myndighedspersons øjne er blevet et almindeligt praktiseret fænomen. Et eksempel herpå er fase 3 i godkendelsesforløbet som adoptant. Derfor fandt jeg det spændende, med udgangspunkt i offentlige skrivelser fra fase 3-forløb, at lavet en nærsproglig undersøgelse af, hvordan adoptanter retrospektivt oplever at se sig selv beskrevet af sagsbehandleren, og hvilke overvejelser de gør sig herom. Mere specifikt stiller jeg følgende overordnede spørgsmål: Hvordan oplever den godkendte adoptant at se sig selv afrapporteret i den rapport, på baggrund af hvilken der skal foretages en individuel vurdering af, om ansøgeren opfylder fase 3 i adoptionsforløbet?

De uspecificerede formuleringer om forælderevner i lovgivningen

Godkendelsesforløbet som adoptant er i dag struktureret i tre faser og varetages af adoptionskontorerne i landets statsforvaltninger. Godkendelsesprocessen stræk-

ker sig over ca. et år og er et af de mest tilbunds gående rapporter, jeg kender, både i omfang, tid og dybde. Denne dokumentationspraksis bliver særlig interessant grundet den karakter, afrapporteringen har, hvor der under samtaler med sagsbehandlere berøres emner, der næppe kan blive mere personlige og med mulige konsekvenser for ansøgeren.

I fase 3 undersøges ansøgerens personlige ressourcer til at varetage forældreskabet for et adoptivbarn. Men de *individuelle godkendelseskrav* er til dels ubeskrevet i den aktuelle adoptionslov samt i vejledningen til adoptionskontorerne (se faktabokse). Når ansøgeren læser sagsbehandlerens rapport og forholder sig til fremstillingen, sker det tilsyneladende uden kendskab til de præcise vurderingskriterier.

Til trods for disse uspecificerede formuleringer i lovteksten er der mig bekendt ikke tidligere forskningsmæssigt blevet sat fokus på samtalerne under godkendelsesprocessen og ej heller på de rapporter, de efterfølgende giver anledning til. Derfor behøver adoptionsansøgeres vilkår og retssikring opmærksomhed fra forskningsverdenen og politikerne.

„§34. Som afslutning på undersøgelses- og godkendelsesforløbet tager adoptions-samrådet stilling til, om ansøgeren efter en individuel vurdering kan anses for egnet til at opfostre et adoptivbarn alene eller, hvis ansøgeren er gift, sammen med sin ægtefælle.

Stk. 2. Hvis ansøgeren efter en individuel vurdering kan anses for egnet til at opfostre et adoptivbarn, godkendes ansøgeren som adoptant i fase 3.“

Kilde: „Bekendtgørelse nr. 662 af 25/6 2012 om adoption“.

De godkendte ansøgers oplevelser

I undersøgelsen interviewede jeg tre kommende adoptivforældre, mens jeg præsenterede dem for en række korte tekstpassager fra deres egne rapporter. På den måde har jeg fået deres umiddelbare, eksplicitte oplevelser, idet de genlæste uddragene, sammen med deres erindringer om den oprindelige samtalsituation med sagsbehandleren. Jeg har fokuseret på fire forskellige sproglige fænomener, som forefindes i rapporterne. Det gør mig i stand til at undersøge sprogspecifikke forholds betydning for oplevelserne.

De godkendte adoptanter fra undersøgelsen giver generelt udtryk for, at sagsbehandlerens måde at skrive rapporten på ikke er nær så afgørende for deres oplevelser i forhold til, hvorvidt de oplever, om fremstillingen konstruerer et acceptabelt billede af dem over for adoptionssamrådet.

I en dyberegående analyse finder jeg frem til, at det afgørende for adoptanternes oplevelser blandt andet er, om de kan stå inde for *betydningen* i sagsbehandlerens fremstilling af dem. For eksempel behøves adoptanterne ikke nødvendigvis at have nogen erindring om at have sagt det, de bliver direkte citeret for i rapporten! Ligeledes er det ikke nødvendigvis afgørende for de tre adoptanter, at opleve sig korrekt udlagt i rapporten. Det er i højere grad afgørende at tage sig godt ud over for andre læsere. Et konkret eksempel herpå er en beskrivelse af barndomsgårdens størrelse, hvor den pågældende adoptant i interviewet giver udtryk for, at en mindre overdrivelse fra sagsbehandlerens side formodentlig vil tage sig godt ud i afgiverlandet – og med det i

mente vælger ikke at påtale fejlen, selvom sagsbehandlerens oplysninger principielt er ukorrekte.

Et andet eksempel er en udlægning af, at ansøgeren kan blive meget vred på sit barn. Denne fremstilling opleves ikke positiv, men accepteres ud fra forestillingen om, at den slags følelser er naturlige og viser et helt menneske, hvilket i sidste ende formodes at komme adoptionsansøgeren til gode i vurderingssituationen.

Oplevelserne betinges af konteksten

Resultatet af undersøgelsen viser overordnet, at det er absolut afgørende for adoptantens oplevelser, hvordan han eller hun fremstilles, positioneres og i sidste ende opfattes af andre i vurderingskonteksten, og ganske væsentligt, at den skriftlige fremstilling opleves positiv, set i forhold til formålet med at opnå godkendelse som adoptant. Derfor kan sagsbehandlerens gengivelser eller fortolkninger af én dog opleves nærgående, hvis og antageligt kun hvis ansøgeren ikke er enig i den nedskrevne udlægning.

Min undersøgelse indikerer, at mennesker, der oplever at blive minutiøst beskrevet i en fase 3-rapport, ses at konstruere en passende lokal identitet, idet de gør rede for deres virkelighed, som den nu erkendes, og som den gerne skal opfattes af både adoptionssamrådet og mig som samtalepartner i interviewet. De godkendte adoptanter tilpasser sig dermed konstant efter den sociale kontekst, de befinder sig i, og deres oplevelser betinges af situationen. Og derfor er det tilsyneladende ikke afgørende, om beskrivelserne i rapporten

8.4. Den individuelle vurdering

„Ansøgeren skal – udover at opfylde de generelle godkendelseskrav og eventuelt deltage i et adoptionsforberedende kursus – også efter en mere individuel vurdering kunne anses for egnet til at opfostre et adoptivbarn.

Afgørelsen af, om ansøgeren kan anses for egnet til at opfostre et adoptivbarn, afhænger navnlig af ansøgerens personlige ressourcer.

Det er ikke muligt nøje at opregne, hvilke personlige ressourcer ansøgeren skal være i besiddelse af for at blive godkendt som adoptant. Der er tale om en konkret vurdering, hvor det bl.a. indgår, om der søges om godkendelse til adoption for første gang, og om der søges om en almen eller en udvidet godkendelse.

Herudover skal det naturligvis inddrages i processen, hvis ansøgeren søger om godkendelse som enlig adoptant.“

Kilde: „Vejledning nr. 57 af 4/7 2012 om adoption“.

stemmer overens med, hvad der måske i virkeligheden foregik under samtalen med sagsbehandleren.

Af undersøgelsen kan vi lære, at sagsbehandlerne antageligt i høj grad påvirker udfaldet af samtalen gennem dialogen, relationen og i sidste ende i den skriftlige fremstilling, når et menneskes personlige ressourcer og forælderevne skal vurderes af adoptionssamrådet.

I den forbindelse bliver det helt centralt at undersøge fase 3-samtalerne nærmere for at analysere sammenhænge mellem godkendelse/afslag set i forhold til interaktionen mellem ansøger og sagsbehandler. Ud fra mine resultater må det formodes, at en ansøgers godkendelse eller afslag kan hænge sammen med den relation, der opbygges lokalt mellem samtalepartnerne, hvilket et interaktionsanalytisk studie vil kunne gøre os klogere på.

Jeg har med min undersøgelse sat fokus på adoptionsansøgers vilkår og ser gerne, at interessen for adoptanter får et stærkere fodfæste i dansk adoptionsforskning for fremtiden. ■

Helle Jeppe Ramsing er cand.mag. i sprogpsykologi. Hun har undersøgt, hvordan kommende adoptanter oplever at se sig selv beskrevet i godkendelsesforløbets tredje fase i specialet: „Oplevelser af at blive afrapporteret i offentlige dokumenter. Introspektion og systemisk funktionel lingvistik“ (2013), Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, KU.

Specialet er tilgængeligt på:
ku-dk.academia.edu/HelleJeppeRamsing.

Eliska elsker sin dukke. Eliska er født i Tjekkiet.

FOTO ILLUSTRERER IKKE ARTIKEL

David i sin snehule. Han er født i Colombia.

FOTO ILLUSTRERER IKKE ARTIKEL

Oscar, næsten 2 år, født i Kina.

Min historie ...

af Mi Mi Wang-Jensen

Min historie begynder i Guilin i det sydvestlige Kina. Der er utrolig smukt, med stejle bjergtoppe, der stiger op mellem floderne. I disse omgivelser blev jeg fundet og afleveret tidligt om morgenen på en politistation – kun få dage gammel. I Kina har de den politik, at en familie kun må få et barn.

Jeg kom på børnehjem og var der ca. et år. Jeg har kun ét enkelt billede, fra da jeg var baby. Der sidder jeg i en plasticgyngestol i en hvid sparkedragt. Plasticgyngestolen står i midten af en meget tom legeplads, hvor der kun var tre jernkarruseller med sæder. På billedet ser jeg meget betuttet ud, og det ser ud, som jeg er ked af det.

Hos plejefamilien

Jeg var heldig at komme i en kinesisk plejefamilie, hvor jeg var i lidt mere end et år. Der var en mor, far, storesøster og storebror. Der havde jeg det rigtig godt, og de tog sig godt af mig.

Da jeg var to år og tre måneder, blev jeg adopteret til Danmark. Min mor kom og hentede mig den 27. september 1998 på et hotelværelse, hvor jeg ventede på hende, sammen med en anden pige, der skulle adopteres.

Til Danmark

Jeg kom til Danmark for første gang den 4. oktober 1998. Der begyndte mit nye danske liv. I lufthavnen ventede nogle af min mors nærmeste venner, min mormor og morfar og min mors kæreste, som senere blev min far. Da jeg var 2 år og 8 måneder gammel, begyndte jeg i børnehaven. Jeg lærte meget hurtigt at tale dansk, da der ikke var nogen, der forstod mit kinesisk. Derefter ligner mit liv de fleste andre børns liv i Danmark.

Jeg er enebarn og boede sammen med både min mor og far, indtil de blev skilt, da jeg var 13 år. Jeg begyndte i børnehaveklasse på Øster Farimagsgades Skole i 2002 som seksårig og gik der i ti år, indtil jeg gik ud af 9. klasse. Derefter gik jeg i 10. klasse på Amager i et år. Efter sommerferien startede jeg på Gefion Gymnasium.

Tilfældighedens spil

Det er mærkeligt at tænke på, hvorfor det lige præcis var mig, at min mor skulle adoptere.

Min mor fik af vide, at der havde siddet en kvinde på et kontor i Kina, og hun kiggede alle billederne af de kommende adoptivforældre og børnene igennem. Så havde hun set, hvilke hun syntes passede godt sam-

men, og bestemt, hvilke forældre der skulle adoptere hvilke børn. Jeg kunne jo ligeså godt have været adopteret af et engelsk forældrepar og fået en masse søskende og et helt andet liv end det, jeg har haft.

Jeg tænker tit på, hvordan mit liv ville have været, hvis jeg ikke var kommet til Danmark, men blevet i Kina eller blevet adopteret af en anden familie til et andet land. Hvis jeg var blevet adopteret af en kinesisk familie i Kina, skulle jeg højst sandsynligt stå op tidligt hver morgen for at gå i skole og komme sent hjem fra skole og lave lektier.

Min hverdag ville have været helt anderledes, andre vaner, andre interesser, andre venner og anden familie. Alt ville være anderledes.

Jeg kunne også være forblevet på børnehjemmet og levet sammen med en masse andre børn uden at have oplevet den følelse af, at der var en familie, der elskede mig og synes, jeg var det mest dyrebare, de havde.

Tilbagerejse

Da jeg var otte år, rejste jeg til Kina med min mor, far, mormor og morfar. Vi besøgte den politistation, hvor jeg var blevet afleveret som spædbarn. Jeg kan huske, at mine

forældre og jeg syntes, det var mærkelig at vide, at jeg havde været det samme sted, men kun få dage gammel, hvor ingen vidste, hvem jeg var, og hvad der skulle ske med mig.

Vi ville også gerne besøge mit børnehjem, men det var blevet revet ned. Der var bygget et nyt, og der var kun en nanny, der kunne huske mig. Hun kom og gav mig et stort knus og sagde „Xiao Mi Mi“ – som betyder lille Mi Mi.

Vi besøgte min kinesiske plejefamilie, og det var en meget speciel oplevelse. Min kinesiske plejemor kunne straks genkende mig og omfavnede mig med det samme, som om det var helt normalt, og selvom vi ikke havde set hinanden i 6 år. Mens vi var på besøg, kom hun med en hel masse ting, fra da jeg boede hos dem, f.eks. en stor balje, hvor hun fortalte, at den havde hun vasket mig i, da jeg var lille.

Søge efter rødder

Jeg har altid opfattet mine danske forældre som mine „rigtige“ forældre, og jeg kalder dem selvfølgelig for mor og far. Det er dem, der har taget sig af mig, opdraget mig, givet

mig mad og tøj på kroppen, og jeg ville ikke kunne forestille mig et liv uden dem.

Det er sjovt at tænke på, at jeg ikke har nogen anelse om, hvordan jeg kommer til at se ud som gammel. De fleste har jo prøvet at få kommentaren „nej, hvor du ligner din mor“ som barn, men jeg har ingen at sammenligne mig med.

Der er mange, der spørger, om jeg ikke gerne vil være med i programmer som Sporløs og finde mine biologiske/„rigtige“ forældre. Det ville være en fantastisk oplevelse at møde mine biologiske forældre. Det er hos dem, jeg er blevet født, og de er grunden til, jeg lever i dag. Jeg ville kunne se sammenligne mig med dem og se, hvem jeg ligner mest.

På den anden side ønsker jeg ikke at finde dem. Jeg tror ikke, det vil ændre noget for mig eller hjælpe mig. Jeg har hele mit liv med undtagelse af to år levet i Danmark med min far og mor, der har adopteret mig. De har opdraget mig og givet omsorg og kærlighed.

Jeg har aldrig haft et behov for finde mine biologiske forældre og stille dem de spørgsmål, mange andre adoptivbørn måske ville stille. Hvis jeg skulle få lyst til at

finde dem, ville det være umuligt. Jeg har ingen spor, ingen navne, adresser eller steder, de eventuelt kunne have boet.

Fordi jeg ikke ved noget om mine biologiske forældre og ikke har nogen chance for at finde dem, er det med til at gøre, at jeg ikke har behov for at finde mine biologiske forældre. Hvis jeg havde en chance for at finde dem, kunne det påvirke mig til at lede efter dem og lære dem at kende.

Ingen babybilleder

Nogle gange ærgrer jeg mig over, at jeg ikke har flere babybilleder af mig. Jeg elsker at være sammen med børn og se dem udvikle sig. Jeg har en nevø på snart 3 år, og jeg har taget billeder af ham, fra han var helt lille, så der næsten ikke er mere plads på min telefon. Min mor har mange billeder af mig, hun tog i Kina, efter hun lige havde „fået“ mig. Selvfølgelig også en masse billeder, efter jeg kom til Danmark.

Jeg er meget glad for at være i Danmark hos min familie. Mine muligheder for at blive til det, jeg gerne vil, er langt større end de muligheder, jeg ville have haft, hvis jeg boede i Kina. ■

LÆSERBREV

Hvad skulle jeg dog skrive om mine børn?

I decembernummeret af A&S-bladet var der en præsentation af hovedbestyrelsen, hvor der ved alle undtaget en var en præsentation, hvor man kunne se, hvor mange børn de havde – og hvor de var fra.

Godt det ikke var mig, der sad der, tænkte jeg – for mine børn er hjemmeavlede, og det kunne da hurtigt blive frivolt at skulle fortælle, hvor de kom fra.

Jeg kan nu godt forstå, at redaktøren har valgt denne skabelon, for med undtagelse af Ina Dulanjani Dygaard fra ASU, så var de alle adoptanter.

Det er der ikke noget galt i. Adoptanter, der engagerer sig i A&S, gør generelt mere for at få familien til at fungere – og det skal man ikke nedgøres for!

Problemet er bare, at det ikke passer med foreningens formål, der på hjemmesiden anføres som „at skabe de bedste betingelser for både adoptanter og adopterede“.

Nuvel, som adopteret har jeg ingen problemer med at være medlem af A&S, for jeg er ikke i tvivl om, at man gerne vil det bedste.

Problemet er dog, at man ikke får tilstrækkeligt med gennemslagskraft, hvis man ikke får en bredere repræsentation af begge grupper.

Selvfølgelig kan adopterede jo bare stille op – det er jeg ikke i tvivl om. Men jeg tænker også, at klimaet i foreningen tilsiger, at vi ikke skal ud i kampvalg mellem adoptanter og adopterede. Det er vigtigt, at der etableres et reelt samarbejde, og at de valgte kan gøre gavn i arbejdet.

Det er ikke dumt, at en siddende bestyrelse finder og foreslår kvalificerede kandidater, der kan bidrage til arbejdet, og hvor kemien fungerer. Foreningsarbejde er jo ingen sovepude.

Derfor er min opfordring, at hovedbestyrelsen tager et strategisk initiativ til at få øget repræsentationen af adopterede i hovedbestyrelsen. Så sikrer vi en større gennemslagskraft og en bredere debat.

Når jeg foreslår, at hovedbestyrelsen tager teten her, så er det fordi, jeg tænker, at det er ligegyldigt, hvem der vælges til HB som adopterede – bare de kan gøre gavn og være med til at sikre det fortsatte samarbejde.

Alternativet er vel i yderste konsekvens at ændre formålsparagraffen.

Max Møller

PRÆSENTATION AF REDAKTIONEN

Redaktionsmedlemmer

Anne Marie Andresen

Arbejde: Lærer. Underviser i dansk og religion i udskoling. Er desuden støttecenterlærer og skole-hjemvejleder og er ved at tage en uddannelse i ART (Aggression Replacement Training).
Børn: Tre børn: 16, 13 og 11 år, biologiske søskende født i Etiopien. Desuden to bonusbørn og et bonusbarnebarn.

Redaktionen: Med i redaktionen siden 2006 og bidrager foruden det almindelige redaktionsarbejde indimellem med artikler til bladet.

Anne-Louise Linnemann Bech

Arbejde: Jeg er cand.ling.merc. i engelsk og underviser jurister og advokatsekretærer i juridisk engelsk og kommunikation.

Børn: Jeg er mor til Frida på 11 år og Johanna på 10 år, som begge er født i Kina.

Redaktionen: Jeg har været med i redaktionen siden 2002, hvor jeg deltager i det almindelige redaktionsarbejde.

Pia Reinholm Jensen

Arbejde: Merkonom i turisme og udlært i hotel- og restaurationsbranchen. Arbejder p.t. med både salg, marketing og kommunikation inden for branchen.

Børn: Min mand og jeg er forældre til Oliver, 10 år, født i Indien.

Redaktionen: Jeg har været med i redaktionen siden 2011 og finder det yderst spændende med alle de forskellige (syns-)vinkler på adoptionsområdet. Det er tidskrævende at lave et blad fra A til Z, men utrolig givende og lærerigt i de måneder, man er 'redaktør' og tovholder på bladet.

Skribenter

Gunhild Korsgaard

Arbejde: Journalist.

Børn: To børn på 15 og 17 år, begge født i Kina.

Redaktionen: Ekstern skribent. Bidrager med for eksempel anmeldelser, reportager og referater samt interviews ved enkelte lejligheder.

Lisbet Mogensen

Arbejde: Selvstændig kunst- og kulturformidler.

Børn: En søn på 15 år fra Ecuador og en datter på 13 år fra Guatemala.

Redaktionen: Bidrager med artikler, interviews og boganmeldelser.

Anna Carolina G. Nielsen

Arbejde: Jeg er i gang med at studere religionsvidenskab på Syddansk Universitet, samt psykologi på KU. Derudover er jeg bestyrelsesmedlem i AS-U.

Privat: Jeg bor og lever sammen med min kæreste, som også er adopteret fra Colombia, ligesom jeg selv er.

Redaktionen: Jeg startede i redaktionen i foråret 2013 og er i gang med lære redaktionsarbejdet.

Lykke L. Pedersen

Arbejde: Museumsinspektør ved Nationalmuseet, enheden for Nyere Tid og Verdenskulturer.

Børn: Med min mand har jeg i 1991 adopteret et søskendepar – en pige og en dreng – fra Colombia, der i dag er 27 og 28 år.

Redaktionen: Jeg har været med i redaktionen siden 2010, og foruden det almindelige redaktionsarbejde interesserer jeg mig især for adoption af større børn, søskende og voksne adopterede, herunder tilbagerejser samt relationer til den biologiske familie og fødelandet.

Heidi Senderovitz

Arbejde: Oversætter og kvalitetskoordinator i privat IT-firma.

Børn: Molly 14 år, født i Vietnam, og Sally 13 år, født i Kina.

Redaktionen: Med i redaktionen siden 2000 og bidrager ud over det almindelige redaktionsarbejde især med artikler, anmeldelser og oversættelser.

Maria Therese Seefeldt Stæhr

Arbejde: Jeg er uddannet cand.mag. i musikvidenskab og har derudover en efteruddannelse som professionel sanger. Er netop startet på en MBA-uddannelse på Middlesex University og arbejder i det daglige som Head of Licensing & Music Supervisor.

Redaktionen: Som mangeårig interesseret læser ser jeg frem til nu at fungere som ekstern skribent til bladet. Jeg glæder mig til at fordybe mig i forskelligartede emner og forventer at bidrage med blandt andet temaartikler og anmeldelser.

LF Midt- og Vestsjælland afholder foredrag om

Sent adopterede børn – selvværd v/Lars Røgilds

Lørdag den 15. marts 2014 kl. 13.15 – 16.45 på Roskilde Bibliotek, Dronning Margrethesvej 14, 4000 Roskilde.
(Indgangen er lige over for Folkeparken – og kun 10 min. gang fra Roskilde St.)

Denne dag vil PAS-konsulent og lektor i pædagogik Lars Røgilds tale om de sent adopterede og de udfordringer, disse børn står over for, når de kommer til en ny familie. Børnenes reaktioner kan være svære at forstå – og forældre, lærere og pædagoger kan have svært ved at møde dem på en hensigtsmæssig måde. Som følge af svigt, tab, skift og manglende fysisk stimulation kan barnets basale overlevelsessystem blive overaktiveret. Det kan give uro og hyperaktivitet, søvnproblemer, koncentrationsproblemer og indlæringsvanskeligheder. I samspejlet med andre kan det give problemer med meget voldsomme følelsesudbrud, problemer med at forstå og have empati for andre, problemer med lavt selvværd og følelsesmæssig isolation.

Det er børn, der på børnehjem mange gange har måttet klare sig med den smule, de nu engang har fået, og som følge deraf ofte har udviklet kontrolstrategier. Disse strategier, som kan have været hjælpsomme på børnehjemmet, er tit en forhindring for at udvikle tillid. Børn, der ikke har været i hænder, udvikler til tider selvværdsproblemer. Hvad stiller man op som forældre til børn med disse udfordringer? Hvorledes kommer man sammen ind i en positiv udvikling, og hvorledes kan det adoptionsspecifikke italesættes i familien? Alt dette vil dagen komme til at berøre.

Lars Røgilds holder først et oplæg, hvorefter der er en pause, hvor vi byder på kaffe/te og kage, og derefter er der fri debat/spørgsmål/dialog.

Du er meget velkommen til at tage din dagplejer, pædagog, lærer (eller andre fagfolk) og/eller pårørende med – som er interesseret i at høre mere om emnet.

Tilmelding og pris

Deltagerpris: 75 kr. for medlemmer og 150 kr. for ikke-medlemmer.

Med i prisen er kaffe, te, kage og vand.

Bindende tilmelding skal ske senest den 8. marts 2014 til: adoption.midtogvestsj@gmail.com.

I mailen skal oplyses deltagernavn/e, mobilnummer og medlemsnummer, som står bag på medlemsbladet. Når tilmeldingen er bekræftet, skal deltagergebyret straks indsættes på vores konto 0520-438918, hvorefter tilmeldingen er endelig registreret.

Husk navn eller medlemsnummer i tekstfeltet.

Har du spørgsmål til arrangementet, så skriv til os på vores mail: adoption.midtogvestsj@gmail.com, Eller ring til Susanne Svensson på tlf. 28 10 28 13.

Mange hilsner og på gensyn
Bestyrelsen i LF Midt- og Vestsjælland

Adoption & Samfund Lokalforening København inviterer til en temaaften med Lone Skrubbeltrang

Tilknytning – angst og kærlighed går begge veje

Onsdag den 26. marts 2014
kl. 19.00 Valby Kulturhus,
Valgårdsvej 4-8, 2500 Valby

Lone Skrubbeltrang er psykolog med primært arbejdsområde indenfor rådgivning og samtalerterapi med børn, unge og voksne. Hun er ansat som PAS-konsulent og varetager i den forbindelse familierådgivning, terapi og undervisning.

Om temaaftenen skriver Lone Skrubbeltrang: *Netop fordi man med stor sandsynlighed kan gå ud fra, at det adopterede barn vil have tilknytningmæssige vanskeligheder, vil adoptivforældrenes egne tilknytningssystemer ofte*

komme til at blive noget, vi ikke taler så meget om. Vi kan komme til at „stirre os blinde“ på barnet uden at opdage svaghederne i mors og fars tilknytningmæssige fundament.

Selv med et trygt og sikkert udgangspunkt kan det være en nødvendighed at kunne arbejde og udvikle sig i disse dybe personlighedsmæssige lag for derved at kunne hjælpe sit barn. Sker dette ikke, vil barnet opleve at møde forståelse og indlevelse langt hen ad vejen, men dog at måtte forblive forladt i visse afkroge af den følelsesmæssige kontakt.

Med udgangspunkt i denne problematik vil Lone Skrubbeltrang søge at udfolde både generelle og specifikke vanskeligheder i tilknytningssprocessen oplevet ud fra både barnet

og forældrenes følelsessystem. Dette kræver også berøring med emner som tilknytning i parforholdet, personlighedens opbygning, følelsesmæssige forsvarssystemer, skam, angst og kærlighed.

Deltagelse koster 100 kr. pr. person, inkl. forfriskninger. Tilmelding sker via PayPal – på vores hjemmeside: <http://www.koebenhavnadoption.dk/arrangementer/Lone%20skrubbeltrang%202014.html>.

Da der er begrænset antal pladser, er det først-til-mølle-princippet der gælder. Tilmelding er bindende.

Vi glæder os til at se jer.

LANDSFORENINGEN ADOPTION & SAMFUND AFHOLDER EN

HØRING

Tirsdag den 25. marts 2014 fra kl. 15.00 – 17.00 i Biografteatret på Nationalmuseet, Prinsens Palæ, Publikumsindgang, Ny Vestergade 10, 1471 København K

Emnet er: Hvad skal et videns- og formidlingscenter for adoption indeholde?

Vi har inviteret Social-, Ligestillings-, Integrations- og Børneminister Manu Sareen, alle ordførerne på adoptionsområdet, Ankestyrelsen o.a. til at deltage i en paneldebat!

Programmet for høringen vil fremgå af vores hjemmeside adoption.dk.

Alle, der har lyst at deltage, er velkomne efter forudgående, bindende tilmelding, der sker efter „først til mølle-

princippet“ via vores hjemmeside senest den 17. marts 2014. Hvis alle pladser bliver optaget, vil det fremgå af hjemmesiden.

Bemærk: Mødet er ikke beregnet for børn.

Har du spørgsmål til arrangementet, kan du sende en mail til hoering2014@adoption.dk eller kontakte formand Jens Damkjær på tlf. 40 83 41 93.

Hovedbestyrelsen for Adoption & Samfund

PRESSEMEDDELELSE 25. januar 2014

Adoptanter på AC Børnehjælps venteliste skal sikres formidling af adoptivbørn

Social-, Børne- og Integrationsminister, Annette Vilhelmsen, har med Ankestyrelsen varslet inddragelse af AC Børnehjælps licens til at yde international adoptionsformidling, tilsyneladende på baggrund af uregelmæssigheder i økonomien i AC Børnehjælp.

Flere hundrede adoptanter står på venteliste til at få et adoptivbarn i forslag hos AC Børnehjælp, og disse kommende adoptivforældre ved i disse dage ikke, om de har mistet både penge og plads på ventelisterne til at få barn i forslag.

AC Børnehjælp har haft en frist frem til den 22. januar til at fremsende materiale, der kan godtgøre, at økonomien igen er på ret fode. Den Sociale Udviklingsfond har meldt sig som ekstern samarbejdspartner med henblik på at udskifte bestyrelsen og styrke ledelsen af AC Børnehjælp. Nu venter vi på Social-, Børne- og Integrationsministerens vurdering af, om AC Børnehjælp kan fortsætte sit arbejde med adoptionsformidling til danske familier i det nye samarbejde.

Uanset udfaldet af ministerens vurdering skal adoptanterne på ventelisterne have en afklaring og en løsning, der sikrer, at deres sag uden forsinkelse følges til dørs og ender med forældreskab.

Nærmere oplysninger:

Jens Damkjær, formand, 40 83 41 93 eller Michael Paaske, næstformand, 29 48 53 06

Adoption & Samfund stiller derfor krav om følgende:

- Sikring af, at alle adoptanter, der har lavet en aftale med AC Børnehjælp, uden forsinkelse kan fortsætte adoptionsprocessen med de valgte afgiverlande og uden yderligere omkostninger.
- Nytænkning på baggrund af resultatet af den helhedsanalyse af adoptionsområdet, som ventes færdig til sommer. Der er brug for en ny rammesætning af grundlaget for formidling af adoption i Danmark.
- Danmark skal styrke sit samarbejde med afgiverlandene med henblik på at sikre høj etisk og juridisk kvalitet i adoptionsformidlingen.
- Politisk opfølgning på den positive udvikling vedrørende adoption, som vi har set med en permanent tildeling af 6 mio. kr. om året til PAS (Post Adoption Services) på finansloven.
- Etablering af et videns- og formidlingscenter for adoption, der skal sikre fremtidig høj adoptionsfaglighed i alle led.
- Etablering af en langsigtet ramme for adoption, der gør Danmark til et attraktivt land for afgiverlandene at samarbejde med.

Foredrag med Inger Thormann om:

Spædbarnsterapi og metoden „spædbarnsterapi“

Tirsdag den 20. maj 2014 kl. 19-22 i Valby Kulturhus

Inger Thormann er uddannet socialpædagog og cand.psych. fra Københavns Universitet. Inger Thormann har gennem 30 år været ansat som psykolog på Skodsborg Observations- og behandlingshjem, og efter institutionens lukning i maj 2012 arbejder hun som freelancepsykolog.

Spædbarnsterapien er inspireret af den franske børnelæge og psykoanalytiker Françoise Dolto, og metoden, som den praktiseres i Danmark, er udviklet af Inger Thormann og Inger Poulsen, og de to har sammen skrevet bogen „Spædbarnsterapi“, som udkom i 2013.

Metoden „spædbarnsterapi“ er rettet mod tidlige traumer og kan anvendes til adopterede,

der bærer på uforløste traumer, som stammer fra den førsproglige periode i deres liv.

Inger fortæller:

Alle børn har brug for at få italesat deres liv, høre deres historie. Og så er det endda vigtigt. „Alt usagt binder energi“, siger franske psykoanalytikere, og „lad aldrig barnets smerte blive glemt“. I forhold til adopterede børn får vi en speciel udfordring, idet der oftest vil være dele af barnets historie, som vi ikke kender. Dette er et vilkår. Hvordan kan vi lade være med, i bedste hensigt, at digte på historien, så den bliver lettere for barnet at bære? Det kan vi ved at anvende spædbarnsterapiens metode, hvor det er sandheden, der tæller. Og kender vi ikke sandheden, er det det, vi skal fortælle.

Vi byder på en forfriskning, og der vil være tid til spørgsmål og dialog. Vi glæder os til at se jer til en spændende og lærerig aften.

Pris: 50 kr. for medlemmer af GEA og/eller Adoption & Samfund og 100 kr. for ikke-medlemmer.

Tilmelding og betaling for medlemmer på: <http://koebenhavnadoption.dk>.
For ikke-medlemmer er der tilmelding pr. mail til miejonassen@gmail.com og betaling over netbank reg.nr.: 1551 kontonr.: 60032610. Husk navn og arrangement på indbetalingen.

Tilmelding senest den 12. maj.

Al adfærd er kommunikation Det adopterede barn i vuggestuen og børnehaven

Tag den voksne i dit barns daginstitution med til temaaften ved familie/psykoterapeut Michel Gorju
Torsdag den 24. april 2014 kl. 18.30 – 21.30, Næstved Bibliotek, Salen, Kvægtorvet 4-6, Næstved

Aftenens program

- 18.20 - 18.45 Præsentation.
- 18.45 - 19.30 Film fra et børnehjem.
- 19.30 - 20.20 Teori og viden om betydningen af forstyrrelser i den tidlige relationsdannelse hos børn.
- 20.20 - 20.30 Pause.
- 20.30 - 21.15 Hvilke signaler skal man være opmærksom på i kontakten med adopterede børn?
En bio-psyko-social forståelse.
Om at se invitationerne i barnets (problem) adfærd.
Om at se det fælles ansvar, der ligger i at skabe gode udviklingsbetingelser for barnet (forældre/pædagoger/sundhedsplejersker/læger osv.)
- 21.15 - 21.25 Spørgsmål.
- 21.25 - 21.30 Afslutning på temaaften.

Arrangementet er gratis, men tilmelding nødvendig på: sydsjaelland@adoption.dk med angivelse af navne, antal og telefonnummer senest den 17. april 2014.

Der vil være gratis sandwich + vand i pausen.

Yderligere oplysninger: Pia Thomsen: tlf. 31 72 01 02.
Læs mere om Michel Gorju på www.michelgorju.dk.

Med venlig hilsen
Adoption og Samfund Sydsjælland
<http://sydsjaelland.adoption.dk>

PIZZA OG BOWLING

For alle medlemmers børn fra ca. 8 år og opefter (forældre må gerne komme med)

Søndag den 2. marts 2014 kl. 13.00 – 16.00
på Seaport, Strandvejen 7, 9000 Aalborg

Program

- 13.00 - 14.00 Pizza og pommes frites ad libitum og 2 x ¼ l sodavand til maden.
14.00 - 15.00 Bowling inkl. skoleje til børnene og gratis kaffe til de voksne.
15.00 - 16.00 Fri isbar for børnene. De voksne kan tilkøbe isbar.
13.00 - 16.00 Kaffe, evt. mad samt hyggesnak for forældrene, evt. bowling (husk at tilmelde dig i så fald).

Prisen for arrangementet er 60 kr. pr. medlemsbarn inkl. skoleje. For voksne samt ikke-medlemmer er prisen 115 kr. pr. deltager. Voksne kan spise (ikke bowle) med for 50 kr., hvilket er uden drikkevarer, som man selv køber på Seaport. Kaffen er gratis, mens voksne selv skal tilkøbe isbar.

Ved tilmelding opgiv antal deltagende adoptivbørn, samt evt. medspisende voksne, samt hvis voksne skal bowle. Eventuelle gæstebørn skal oplyses særskilt.

Betaling på Netbank: reg.nr. 1551 og kontonr. 3702086809 eller betal kontant på dagen.

Tilmelding senest den 22. februar 2014 til:

adoptionnordjylland@sol.dk eller Jens Næsby tlf. 20 74 37 25.

Du får en e-mail som bekræftelse på tilmeldingen.

Vi gør opmærksom på, at foreningen ser sig nødsaget til at eftersende regning for deltagerbetaling ved udeblivelse uden afbud.

Vi glæder os til at se jer.

Lokalforeningen

Adoption og Samfund LF Nordjylland

Johanna 2 år, født i Colombia, er ved at lave en perleplade til til bedstemors fødselsdag.

Olivia i Løvbakkeskoven. Olivia er 5 år og født i Etiopien.

Ser du mig? Det adopterede barn i skolen

Tag dit barns lærer med til temaaften
ved familie/psykoterapeut Michel Gorju

Torsdag den 27. marts 2014 kl. 18.30 – 21.30

Næstved Bibliotek, Salen, Kvægtorvet 4-6, Næstved

At starte i skole er for de fleste børn et stort skift i deres liv. For det adopterede barn er det endnu et skift blandt alt for mange i et kort og turbulent liv. Måden, vi møder det adopterede barn på i skolen, kommer til at betyde, om det bliver udvikling eller en ny smertefuld oplevelse af „ikke at blive set og forstået som den, jeg er“. Temaaften sætter fokus på, hvordan vi som forældre, institution og skole kan forstå adoptivbarnets reaktioner og tilrettelægge barnets skoledag, således at vi støtter barnet i at få udbytte og en positiv oplevelse af skolen.

Aftenens program

- 18.30 - 18.45 Præsentation.
18.45 - 19.05 Film fra et børnehjem (16 min).
19.05 - 20.00 Den nyere teori og viden om betydningen af forstyrrelser i den tidlige relationsdannelse hos børn.
20.00 - 20.15 Pause.
20.15 - 21.15 Hvilke ting/signaler skal man være opmærksom på?
En bio-psyko-social forståelse.
Om at se invitationerne i barnets (problem) adfærd.
Om det fælles (forældre/pædagoger/lærere) ansvar, der ligger i at samskabe gode udviklingsbetingelser for barnet.
21.15 - 21.25 Spørgsmål.
21.25 - 21.30 Afslutning på temaaften.

Arrangementet er gratis, men tilmelding nødvendig på sydsjaelland@adoption.dk med angivelse af navne, antal og telefonnummer senest den 20. marts 2014. Der vil være gratis sandwich + vand i pausen.

Yderligere oplysninger: Pia Thomsen: tlf. 31 72 01 02.

Læs mere om Michel Gorju på www.michelgorju.dk.

Med venlig hilsen

Adoption & Samfund Sydsjælland

<http://sydsjaelland.adoption.dk>

Noah, 5 år, født i Etiopien, træner håndbold med det spanske kvindelandshold i baggrunden.

David og Luisa, født i Colombia.

Janus bygger togbane på sit værelse. Han er 3½ år og født i Thailand.

ANNONCE

Gruppeterapeutisk forløb for adoptivforældre – med fokus på forældrenes problemstillinger

Forældre til adopterede børn har også en historie. Og adoptivforældre bliver i familieleivet med det adopterede barn også bragt i kontakt med sine egne temaer og sin egen historie.

I denne gruppe er der fokus på at fortælle og blive mødt med sin egen historie og situation, at høre andres erfaringer og få støtte til bearbejdning af vanskelige følelser og konflikter.

Gruppen mødes 8 gange i foråret – tirsdage kl. 17–20 i perioden den 4. marts til den 24. juni.

Pris: 4.000 kr.

Antal: 6-8 deltagere

Sted: Borgergade 38, stuen, 1300 København K.

Leder: Cand. psyk. aut. Hanne Brit Aagaard, se www.hannebritaagaard.dk

Information og tilmelding: 24 22 89 31 / hbaa1@tiscali.dk

ADOPTION & SAMFUND Lokalforeningen Sydøstjylland

Sporløs og hvad så?

Tilbagerejse – forældrene er klar, men er børnene – børnene er klar, men er forældrene?

Lørdag den 1. marts 2014 kl. 11.00 – 14.00 på idylliske Tørning Mølle, Tørningvej 6, 6500 Vojens

Efter mange tv-udsendelser som Sporløs, hvor adopterede rejser tilbage til deres føde-land og møder børnehjem, biologisk familie, plejeforældre og den kultur, der var starten på deres liv, tænker mange på at foretage en tilbagerejse. Men hvornår er det bedst at rejse ud, og hvad sker der med vores barn og med os, når man møder historien og menneskene fra fortiden?

Vi har inviteret Lene Kamm og Ina Dygaard til at komme og fortælle om tilbagereisen i personligt og teoretisk perspektiv. Herefter vil der være mulighed for en generel drøftelse af emnet.

Lene Kamm er uddannet psykolog og gestaltterapeut. Hun er privatpraktiserende psykolog og PAS-konsulent. Lene har i mange år arbejdet med adoptivfamilier og adopterede. Hun har holdt foredrag i ind- og udland om adoption og har desuden lavet dokumentarfilm om børns opvækstvilkår på børnehjem og om adoptivbørns liv i Danmark.

Ina Dygaard er adopteret fra Sri Lanka og har i 2013 foretaget en rejse til Sri Lanka, hvor hun bl.a. mødte sin biologiske mor. Hun er formand for Adoption & Samfund Ungdom. Du kan læse mere om Ina på hendes blog: <http://inadygaard.blogspot.dk/>.

Tilmelding nødvendig til:
ullasse@post.tele.dk
senest den 19. februar 2014.

Pris: 150 kr. pr. deltager for foredrag, kaffe/te og sandwich. Beløbet bedes indbetalt på konto: 7910 1051658 inden den 21. februar 2014. Oplys navn + dato for arrangement. (Jeres tilmelding er endeligt registreret, når vi har modtaget beløbet).

Vi forbeholder os muligheden for at aflyse arrangementet ved for få tilmeldte.

Venlig hilsen
Adoption & Samfund Sydøstjylland

Hvis du har et barn med krøllet, kruset eller afrohår, og du har brug for hjælp med at pleje det, så book en hårkonsultation hos I Love Natural Hair.

www.ilovenaturalhair.com

Selma Nayun, født i Kina.

Shade (Aura Folashade) med fine totter i håret. Hun er 2 år og født i Nigeria.

Carl, 8 år, født i Sydkorea.

Stiftende generalforsamling for foreningen

ADOPTEREDE 30+

Det er dejligt at se at medlemstallet på facebookside bliver ved med at øges. Vi ser det som et hint til at der er brug for „sådan nogle som os“.

Derfor vil opstartsgruppen invitere til stiftende generalforsamling for foreningen Adopterede 30+ (en afdeling af Adoption & Samfund).

Det foregår lørdag den 8. marts kl. 14 til 17

Familie- og Ungehuset, Vejlbjvej 52, Vejlbj, 5500 Middelfart

Dagsorden:

1. Velkommen og præsentation.
2. Idéoplæg – hvorfor er vi opstået.
3. Hvad vil vi? Hvad er der brug for?
4. Stiftende generalforsamling.
 - Valg af dirigent.
 - Godkendelse af vedtægter.
 - Valg af bestyrelse 3-5 personer.
 - Valg af 2 suppleanter.
 - Eventuelt.

Efter det formelle vil vi lægge op til en stund i caféstemning.

Af hensyn til lokaler og kaffe vil vi gerne have tilmelding senest den 6. marts på mail: adopterede30plus@hotmail.com eller til Christina Raahauge på telefon 24 64 30 16.

Bidrag efterlyses!

I redaktionen planlægger vi et temanummer om adopterede børn og unge, der af forskellige årsager anbringes uden for hjemmet i kortere eller længere tid. Vi håber på input om:

- Aflastningsfamilier, plejeforhold, institutionsophold. Hvilke overvejelser har været i spil? Hvilke følelser? Hvordan har barn, forældre, søskende tacklet situationen? Hvad var årsagerne?
- Arbejdet med anbragte adopterede. Hvordan bevares tilknytningen til familien bedst muligt? Hvordan bearbejder man de følelser, som anbringelsen aktiverer?
- At komme tilbage til familien. Hvordan skaber man et familieliv efter en anbringelse? Hvordan tilrettelægges overgangene fra aflastningsfamilie til egen familie bedst muligt?
- Og meget mere ...

Vi vil gerne have belyst alle aspekter og håber derfor på input fra fagfolk, forældre, adopterede, som har været anbragt, aflastningsfamilier, plejefamilier, oprindelige familier. Til tasterne ... og send dit bidrag til: bladet@adoption.dk

Med venlig hilsen
Redaktionen

LOKALFORENINGER

Her finder du din lokalforening. Ikke alle har hjemmesider.
Er du i tvivl om dit tilhørsforhold, så se under adresser og links på www.adoption.dk

Lokalforeninger i Region Nordjylland

Nordjylland

Else Jungersen Overbye, Parallelvej 12, Nørhalne, 9430 Vadum
Web: nordjylland.adoption.dk
Mail: nordjylland@adoption.dk
Tlf.: 98 17 17 11

Lokalforeninger i Region Midtjylland

Gudenåen

Mona Østergård, Sanglærkevej 12, Mønsted, 8800 Viborg
Web: gudenaen.adoption.dk
Mail: gudenaen@adoption.dk
Tlf.: 86 64 61 72

Vestjylland

Charlotte Christensen, Ringkøbingvej 1, 7400 Herning
Web: vestjylland.adoption.dk
Mail: vestjylland@adoption.dk
Tlf.: 97 21 18 78

Østjylland

Jeanette Lyk, Langballevej 14, 8320 Mårslet
Mail: oestjylland@adoption.dk, tlf.: 61 28 76 63
Web: oestjylland.adoption.dk

Lokalforeninger i Region Syddanmark

Sydvestjylland

Jørn K. Pedersen, Prangeager 38, 7120 Vejle Øst
Web: sydvestjylland.adoption.dk
Mail: sydvestjylland@adoption.dk
Tlf.: 60 82 04 35

Sydøstjylland

Ulla Grau, Hydevadvej 28, 6270 Rødekrø
Mail: sydoestjylland@adoption.dk
Tlf.: 74 69 38 13

Fyn

Sanne Pedersen, Lundsbjergvej 38, 5863 Ferritslev
Web: fyn.adoption.dk
Mail: fyn@adoption.dk
Tlf.: 65 97 22 97

Lokalforeninger i Region Sjælland

Sydsjælland

Pia Thomsen, Faunedalen 12, 4700 Næstved
Mail: sydsjaelland@adoption.dk
Tlf.: 31 72 01 02

Midt- og Vestsjælland

Lene Borg, Tveje-Merløse 28, 4300 Holbæk
Web: midtogvestsjaelland-adoption.dk
Mail: midtogvestsjaelland@adoption.dk
Tlf.: 59 43 92 01

Lokalforeninger i Region Hovedstaden

København

Kurt Nielsen, Lyshøj Allé 15, 3 tv., 2500 Valby
Web: koebenhavn.adoption.dk
Mail: koebenhavn@adoption.dk
Tlf.: 21 35 40 20

Københavns Omegn

Elisabeth Rolffes Becker, Trongårdsvej 13A, 2800 Lyngby
Web: koebenhavnsomegn.adoption.dk
Mail: koebenhavnsomegn@adoption.dk
Tlf.: 45 88 06 01

Nordsjælland

Lis Harmundal
Mail: nordsjaelland@adoption.dk

Bornholm

Hanne Nielsen, Anhøjvej 6, 3700 Rønne
Mail: bornholm@adoption.dk
Tlf.: 56 47 08 12

LANDEGRUPPER/INTERESSEGRUPPER

Bolivia

Anette Buch-Illing, bolivia@adoption.dk
Sanne Otbo, juelotbo@yahoo.dk
Jeanette Kristensen, jeak@privat.tele.dk
<http://bolivialandegruppen.dk>

Bulgarien

Anna Maria Poulsen
amfp57@gmail.com
bulgarien.adoption.dk

Burkinagruppern

Benedikte Lohse
Kollundvej 38, 2770 Kastrup, tlf. 30 79 29 98
bmlohse@hotmail.com
burkinagruppen.dk

Colombia

Kate Nielsen
tlf. 56 14 28 16
colombialandegruppen@gmail.com
www.holagominisite.dk

Danmark

Helle Lykke
Krænkerupvej 6, 4270 Høng, tlf. 51 92 05 95
www.danskadoption.dk (mail via denne adresse)

Ecuador

Sanne Hasseriis
sanne@helsingevej.dk, www.ecuadorklubben.dk

Etiopien

Jens L. Tranholm Damkjær
tlf. 86 29 20 28
jensld@mail.dk, www.etiopien-foreningen.dk

Guatemala

Anni Bech Nielsen
tlf. 47 52 77 76

Hviderusland

www.hvideruslandklubben.dk

Indien

Svend Erik Holm, tlf. 64 47 38 35
sve@holm.mail.dk
www.123hjemmeside.dk/indiengruppen

Kaliningrad/Moskva

Helle Pedersen, tlf. 97 17 31 01

Kina

Søren Lodberg
Hjortevej 17, 7100 Vejle, tlf. 60 74 12 50
formand@kinaforeningen.dk, www.kinaforeningen.dk

Landegruppe for Sydkorea

Sisse Jacobsen, Engdraget 25, 3450 Allerød
tlf. 30 23 34 08
info@landegruppe-sydkorea.dk
www.landegruppe-sydkorea.dk

Nepal

Hanne og Hans Doktor
tlf. 75 65 48 36, hanne.veis@adr.dk

Nigeria

Medlemskontakt: Yvonne Hegaard Hansen
yvonnehegaard@hotmail.com, tlf. 29 64 17 04
www.nigeriaadoption.dk

Peru

Bjørn Rude Voldborg
Æblehaven 1, 3400 Hillerød, tlf. 48 25 05 95
bgv@pharmexa.com

Rumænien

Lars Birk Sørensen
tlf. 86 41 51 13
larsbirk@skylinemail.dk, www.rumania.adoption.dk

Sri Lanka (Dansk Sri Lanka Forening)

Henrik Sloth
Syrenvej 3, 6600 Vejen
tlf. 28 73 50 51
frids@os.dk
dansksrilankaforening@gmail.com
www.dansksrilankaforening.dk

Sydafrika

Laila Broberg
Rebekkavej 12, 1. sal, 2900 Hellerup, tlf. 61 79 48 08
landegrupesydafrika@gmail.com
www.landegrupesydafrika.dk

Thailand

Mette Juul Andersen
Vangeledet 32, 4760 Vordingborg, tlf. 21 60 19 56
vangeledet32@hotmail.com

Tjekkiet

Anne-Lise Balle
Lucernevej 16, 5210 Odense NV, tlf. 29 40 91 95
tjekkiet@adoption.dk
tjekkiet.adoption.dk

Vietnam

Jeanett Stefansen
Teglværksbakken 31, 2900 Hellerup, tlf. 35 55 78 74
jeanett.jeppe@gmail.com
www.vietnamadoption.dk

Interessegrupper

Bal Vikas Venner, Indien

Annette Havemann Linnet, tlf. 49 19 09 13
Hanne Juhl Holm, tlf. 26 36 27 23
www.balvikas.dk, info@balvikas.dk

Colombia – Fanas venner

Ulla Gehlert, Julagerævnet 22, 5260 Odense S,
tlf. 66 15 10 98, sugehlert@yahoo.dk

Eneadoptanter (GEA)

Gitta Wörtwein, tlf. 40 93 11 03
geagitta@gmail.com
Maria Thomasson, tlf. 26 25 20 22
mariath9@gmail.com

Børnehjemmet Palna, Indien

Mette Thomsen, tlf. 38 28 50 25

Gruppen af adoptivforældre til børn med handicap

Bernadette Marsh
bernadettemarsh@gmail.com

Adoption & Samfund tilbyder rådgivning i alle faser af en adoption. Rådgiverne er enten faglige rådgivere med en specifik relevant uddannelse og særlig viden om adoption eller adopterede og adoptanter, som kan komme med råd baseret på deres personlige erfaringer og foreningens viden.

Rådgiverne arbejder på frivillig basis. De har tavshedspligt. De fleste rådgivere besvarer rådgivningsopkald i deres hjem.

Bemærk, at faglige rådgivere og forældre-rådgivere har lukket i juli. Sagsrådgiverne kan kontaktes hele sommeren. Kontakt bedst efter kl. 20.

SAGSRÅDGIVERE

Sagsrådgiverne svarer på generelle spørgsmål om adoption og rådgiver i alle faser af adoptionsproceduren fra de første overvejelser om adoption, til adoptionsbevillingen er givet.

Simple spørgsmål kan fremsendes på mail til adressen: raadgivning@adoption.dk.

For egentlig rådgivning i adoptionsager er det bedre at henvende sig telefonisk til en af rådgiverne nedenfor, især hvis det drejer sig om lidt mere komplicerede sager, f.eks.:

- Sager, hvor ansøgerne fornemmer risiko for helt eller delvist afslag på godkendelse.
- Anke- og klagesager.
- Problemer i matchningssager.
- Problemer i forhold til de formidlende organisationer.

Annikke Kjær Hansen 35 82 35 43
 Josie Köhlert 43 64 70 10
 Mie Olesen 36 45 02 08
 Bente Romanoff 33 22 88 68
 Janet Majlund 40 58 66 66

Hvis du ikke træffer nogen, så læg en besked på telefonsvareren eller send en mail.

FAGLIGE RÅDGIVERE

Rådgiverne er fagfolk, der frivilligt rådgiver inden for deres professionelle fagområde.

Læge

Besvarer spørgsmål om helbreds- og handicapforhold hos adoptionsansøgere, barn i forslag og adopterede.

Jens Bertelsen 23 45 49 97
 E-mail: musaeus@dadlnet.dk
 Ida Bjerrum Bach 25 78 41 24
 E-mail: ibb@dadlnet.dk

Sundhedsplejerske

Rådgiver om den gensidige tilknytningsproces og almindelige reaktionsmønstre. Hvordan hjælper man sit barn igennem overgangen fra børnehjem/plejefamilie til adoptivfamilie.

Gitte Korsholm Jørgensen 60 12 22 57
 Lis Ravn 74 56 85 44
 E-mail: lisr@hadarslev.dk

Pædagogisk konsulent

Rådgiver om institutionsstart, indskoling og vanskeligheder i institutioner/skoler.

Gitte Stæhr Larsen 48 24 51 55 / 31 16 69 51

Speciallærer

Rådgiver, hvis der er behov for eller overvejelser om en særlig undervisningsindsats i skolen.

Pia Robinson 21 66 76 18
 E-mail: pia-robinson@hotmail.com

Talepædagog og speciallærer

Rådgiver om tale- og sprogvanskeligheder før eller efter barnets ankomst. Sparrer evt. med den lokale talepædagog.

Irene Bjerregaard 27 12 93 07
 E-mail: irebje@gmail.com
 Lise Jensen 20 96 39 00
 E-mail: lise.jensen69@gmail.com

Psykolog

Rådgiver unge/voksne adopterede og adoptivfamilier. Psykologen kan medvirke til at viderefremme evt. behov for længerevarende indsats til relevante behandlere og/eller instanser.

Birgit Cederholm 44 44 33 82
 Ingen mulighed for at lægge besked på svarer.
 Palle Vestberg 33 11 90 20 (dag)
 33 32 94 07 (aften)

E-mail: palle.vestberg@psykologservice.dk
 Desuden personlig henvendelse i København.

Socialrådgiver

Råd og vejledning om at samarbejde med sociale myndigheder, dvs. at finde vej i systemerne, lov og ret, herunder at forstå bevillinger og afslag. Rådgiveren kan ikke afgøre eller omstøde kommunens afgørelse, men bistå med vejledning om muligheder for at anke en afgørelse.

Lise Rytter Krogh 51 22 07 68

Socialpædagog og lektor i pædagogik

Råd og vejledning til adoptivforældre vedr. mindre dagligdags udfordringer eller større vanskeligheder vedr. opdragelse og familieliv. Telefonisk bedst efter kl. 20.30.

Jette Eriksen 36 49 84 40 / 22 54 60 53
 E-mail: jee@ucsj.dk

Adoptionslinjen

Et rådgivningstilbud til dig der er adopteret, eller dig der gerne vil tale med en adopteret. Vi tilbyder en generel snak om det at være adopteret i Danmark samt særlige udfordringer og problemer ved at være adopteret. Ligeledes kan du få råd og vejledning om søgning af biologisk ophav; motivation, kontakt, søgningsproces samt tiden efter et evt. møde.

**Adoptionslinjen er åben:
 mandage fra 19.30 til 21.30.**

Henvendelse via e-mail forud for rådgivning/samtale foretrækkes. Herefter aftales der om vi skal skype, telefonere eller maile i anførte tidsrum.

Karen-Lise Gram 51 25 16 04
 E-mail: adoptionlinjen@adoption.dk
 Skype: adoptionlinjen

Pædagog

Rådgiver om barnets/børnenes start i institution og dagpleje samt eventuelle vanskeligheder i institutionen/dagplejen.

Rie Østergaard 97 22 12 87 / 22 43 91 52
 Charlotte Christensen 91 21 18 78
 E-mail: charlotte@sircus.dk
 Telefontid kl. 20.00 - 21.00

FORÆLDRERÅDGIVERE

Rådgiverne er medlemmer med særlig interesse i et bestemt emne inden for adoptionsområdet.

Ventelistefrustrationer

Rådgivning, når man er i adoptionsforløbet og oplever frustrationer, fordi forløbet ikke går som forventet, eller når det er vanskeligt at klare ventetiden.

Jan og Anette Mark 51 32 39 76

Adoption af præmature børn

Rådgivning om det at få et præmaturnt barn i forslag eller at have et præmaturnt barn.

Trine Boardman 31 55 20 79

Tab af barn i forslag

Hjælp og støtte til dem, der har mistet et barn, som de har haft i forslag og været godkendt til.

Janne Skov 66 13 63 02

Anonym adoption af danske børn

Rådgivning om anonym adoption af danske børn.

Helle Lykke 51 92 05 95
 E-mail: helle.lykke@gmail.com

Adoption af større børn

Rådgivningssamtaler og mulighed for kontakt til andre familier, der har modtaget større børn, som tilbyder telefonisk støtte og hjælp om de problemer, der kan være forbundet hermed.

Anne Marie Poulsen 28 29 26 18
 E-mail: amfp@pbhome.dk

Teenager i hjemmet

Rådgivning til adoptivfamilier med spørgsmål og problemer vedr. børn i præpubertet og teenagealderen. For såvel forældre som unge.

Inger Sørensen 45 93 80 06
 E-mail: inger_soerensen@mail.dk

Skoleproblemer

Rådgivning i forbindelse med vanskeligheder knyttet til den adopteredes skolegang.

Janet Majlund 40 58 66 66
 E-mail: janetmajlund@hotmail.com

Eneadoptanter/GEA

Rådgiver eneansøgere før/under/efter godkendelse og efter hjemtagelse af barn. GEA har også faglige rådgivere. Tilbyder desuden hjælp til opstart af samtalegrupper når som helst i adoptionsprocessen.

Maria Thomasson 26 25 80 22
 E-mail: mariath9@gmail.com
 Mie Degn Jonassen 26 84 19 12
 E-mail: miejonassen@gmail.com

ADOPTIONSKALENDER

Husk, du er altid velkommen til at deltage i et arrangement i andre lokalforeninger end din egen

Dato	Tid og sted	Arrangement	Arrangør/kontakt
23.2.2014	Kl. 10.00 – 14.00 Neuro-Team, Store Torv 10, 3. sal, 8000 Århus C	2. del af: Adoptionsseminar om tilknytning – forældretilknytning Første del blev afholdt 19.1.2014.	LF Østjylland Anne-Mette Knudsen, e-mail: anne-mette@neuro-team.dk
25.2.2014	Kl. 9.00 – 16.00 Odense Mødecenter	Konference om tilknytningsvanskeligheder Konferencen sker i samarbejde med førende ekspert på området, psykolog Niels Peter Rygaard.	Landsforeningen Præmatures Vilkår Tilmelding senest 24.1.14, e-mail: mette@bornogviden.dk
2.3.2014	Kl. 13.00 – 16.00 Seaport, Strandvejen 7, 9000 Aalborg	Pizza og bowling	LF Nordjylland Tilmelding senest 22.2.14 til Jens Næsby, tlf.: 20 74 37 25, e-mail: adoptionnordjylland@sol.dk
15.3.2014	Kl. 13.15 – 16.45 Roskilde Bibliotek, Dronning Margrethes Vej 14, 4000 Roskilde	Foredrag om sent adopterede – Selvværd v/ PAS-konsulent og lektor i pædagogik Lars Røgilds.	LF Midt- og Vestsjælland Susanne Svensson, tlf.: 28 10 28 13 Tilmelding senest 8.3.14 på e-mail: adoption.midtogvestsj@gmail.com
22.3.2014	Kl. 10.00 – 16.30	HB-møde	HB
25.3.2014	Kl. 15.00 – 17.00 Biografteatret på National- museet, Prinsens Palæ, Publikumsindgang, Ny Vestergade 10, 1471 Kbh.	HØRING med temaet: Hvad skal et videns- og formidlingscenter for adoption indeholde? Se annoncen i bladet og/eller følg med på vores hjemmesiden: www.adoption.dk .	HB Evt. spørgsmål på e-mail: hoering2014@adoption.dk Gratis deltagelse, bindende tilmelding senest 17.3.14 på www.adoption.dk
29.3.2014	Kolding	Bedsteforældrekursus Undervisere: Kursusledere og PAS-konsulenter Michel Gorju og Karen Fabricius Hansen. Læs mere på www.adoptionsrad.dk .	Karen Fabricius Hansen, tlf.: 26 28 42 13, e-mail: kontakt@karenfabricius.dk
27.3.2014	Kl. 18.30 – 21.30 Næstved bibliotek, Salen, Kvægtorvet 4-6, Næstved	Temaaften „Ser du mig“ – det adopterede barn i skolen v/ familie/psykoterapeut Michel Gorju.	LF Sydsjælland Tilmelding senest 20.3.14, e-mail: sydsjaelland@adoption.dk
29.3.2014	Kl. 11.00 – 14.00 Neuro-Team, Store Torv 10, 3. sal, 8000 Århus C	Make-up dag for de unge piger	LF Østjylland Jonna Borg Kallehave, tlf.: 41 85 57 99 Tilmelding senest 22.3.14 til Jonna Kallehave: jbk@llehave.dk
24.4.2014	Kl. 18.30 – 21.30 Næstved Bibliotek, Salen, Kvægtorvet 4-6, 4700 Næstved	Temaaften: Al adfærd er kommunikation Det adopterede barn i vuggestuen og børnehaven v/ familie- og psykoterapeut Michel Gorju.	LF Sydsjælland Tilmelding senest 17.4.14, e-mail: sydsjaelland@adoption.dk

Se flere detaljer om arrangementerne på www.adoption.dk
Optagelse til kalenderen: kalender@adoption.dk

Forkortelser: HB = Hovedbestyrelsen, LF = Lokalforening

Anna og Ella, begge 5 år og født i Vietnam.